

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2021.

KAZALO

	Stranica
Odgovornost za finansijsko izvještavanje	1
Izvješće neovisnog revizora	2 - 4
Izvješće o finansijskom položaju	5
Izvješće o dobiti ili gubitku	6
Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	7
Izvješće o promjenama u kapitalu	8 - 9
Izvješće o novčanim tokovima	10 - 11
Bilješke uz finansijska izvješća	12 - 83
1 Osnovne informacije	
2 Osnova za pripremu	
3 Značajne računovodstvene politike	
4 Aranžman valutnog odbora	
5 Klasificiranje i mjerenje fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obveza	
6 Upravljanje finansijskim rizicima	
7 Gotovina u stranim valutama	
8 Depoziti kod inozemnih banaka	
9 Posebna prava vučenja u MMF-u	
10 Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	
11 Monetarno zlato	
12 Ostala imovina	
13 Nekretnine i oprema	
14 Nematerijalna imovina	
15 Ostala ulaganja	
16 Novčanice i kovanice u optjecaju	
17 Depoziti banaka	
18 Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	
19 Rezerviranja	
20 Ostale obveze	
21 Neto kamatni prihodi	
22 Neto prihodi od naknada i provizija	
23 Neto realizirani dobiti od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	
24 Neto (gubitci) od tečajnih razlika	
25 Neto umanjenje vrijednosti na finansijsku imovinu	
26 Ostali prihodi	
27 Troškovi osoblja	
28 Administrativni i ostali operativni troškovi	
29 Troškovi proizvodnje novčanica i kovanica	
30 Raspodjela godišnje neto dobiti	
31 Kapital	
32 Novac i novčani ekvivalenti	
33 Transakcije sa povezanim osobama	
34 Izvanbilančni depoziti	
35 Članstvo BiH u MMF-u	
36 Domaći platni sustav i sustav za poravnanja	
37 Događaji poslije datuma izvještavanja	

ODGOVORNOST ZA FINACIJSKO IZVJEŠTAVANJE

Uprava Centralne banke Bosne i Hercegovine je odgovorna za financijska izvješća, koja su izrađena u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Uprava je odgovorna za dosljednu primjenu odabranih računovodstvenih politika, donošenje razumnih i uvjerljivih prosudbi i procjena i za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućavaju pripremanje financijskih izvješća. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni i za sprovođenje takvih internih kontrola koje omogućavaju očuvanje imovine Centralne banke Bosne i Hercegovine, te sprječavanje i otkrivanje prijevара i drugih nepravilnosti.

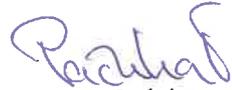
Upravno vijeće je odgovorno za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su usklađene sa primjenjivim Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i za nadgledanje procesa financijskog izvještavanja. U funkciji nadgledanja procesa financijskog izvještavanja, Upravnom vijeću pomaže Revizorski komitet koji se sastoji od tri neovisna člana. Revizorski komitet pregleda godišnja financijska izvješća, nakon čega se ista odobravaju od strane Upravnog vijeća i podnose Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i Predsjedništvu Bosne i Hercegovine.

Ova financijska izvješća za 2021. godinu su revidirana od strane neovisnih revizora Centralne banke Bosne i Hercegovine ERNST & YOUNG d.o.o. Sarajevo i ERNST & YOUNG d.o.o. Ljubljana i njihovo izvješće je dano na stranicama od 2 do 4. Neovisni revizori imaju pun i neograničen pristup svim podacima i informacijama potrebnim za sprovođenje i razmatranje revizorskih procedura.

Priložena financijska izvješća na stranicama od 5 do 83 su odobrena od strane Upravnog vijeća 29. ožujka 2022. godine.

dr. Senad Softić
Predsjedatelj Upravnog vijeća
Guverner

mr. Vesna Paćuka
Rukovoditelj Odjela za računovodstvo i financije

Izvešće neovisnog revizora

Upravnom vijeću Centralne banke Bosne i Hercegovine

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Centralne banke Bosne i Hercegovine (Centralna banka), koji obuhvataju izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinac 2021., izvješće o dobiti ili gubitku, izvješće o sveobuhvatnoj dobiti, izvješće o promjenama u kapitalu i izvješće o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te bilješke uz finansijska izvješća, uključujući i pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priložena finansijska izvješća istinito i fer prezentiraju finansijski položaj Centralne banke na dan 31. prosinac 2021. i njezinu finansijsku uspješnost, te njezine novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o odgovornostima revizora za reviziju finansijskih izvješća. Neovisni smo od Centralne banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvješća u Bosni i Hercegovini i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ostala pitanja

Finansijska izvješća Centralne banke za godinu završenu 31. prosinca 2020. godine revidirao je drugi revizor koji je izrazio nemodificirano mišljenje o tim finansijskim izvješćima 29. ožujka 2021. godine.

Odgovornosti Uprave, Upravnog vijeća i Revizorskog komiteta za finansijska izvješća

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća u skladu sa MSFI i za one kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvješća koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvješća, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Centralne banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Centralnu banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Upravno vijeće je odgovorno za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Centralna banka. U funkciji nadgledanja procesa finansijskog izvještavanja, Upravnom vijeću pomaže Revizorski komitet.

Izješće neovisnog revizora (*nastavak*)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati revizorsko izvješće koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvješća, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevarama može uključiti tajne sporazume, krivotvorenja, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Centralne banke.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u svezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Centralne banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvješću na povezane objave u finansijskim izvješćima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvješća. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Centralna banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Izvešće neovisnog revizora (*nastavak*)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća (*nastavak*)

Mi komuniciramo s Upravnim vijećem i Revizorskim komitetom u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u svezi s značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

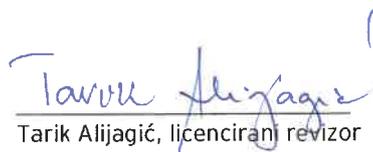
Mi također dajemo izjavu Upravnom vijeću i Revizorskom komitetu da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u svezi s neovisnosti i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Danijela Mirković, prokurista

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1 (SCC - Sarajevo City Center)
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Sarajevo, 29. ožujak 2022. godine

Tarik Alijagić, licencirani revizor

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1 (SCC - Sarajevo City Center)
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Sarajevo, 29. ožujak 2022. godine

Janez Uranič, partner

Ernst & Young d.o.o. Ljubljana
Dunajska cesta 111
1000 Ljubljana
Republika Slovenija

Ljubljana, 29. ožujak 2022. godine

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 3

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

U tisućama KM	Bilješka	31. prosinca 2021.	Na dan 31. prosinca 2020.
IMOVINA			
Gotovina u stranim valutama	7	469.585	142.202
Depoziti kod inozemnih banaka	8	3.945.097	3.832.072
Posebna prava vučenja u MMF-u	9, 35	1.881	879
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10	11.629.592	9.601.315
Monetarno zlato	11	301.987	291.561
Ostala imovina	12	16.927	12.671
Nekretnine i oprema	13	50.177	48.560
Nematerijalna imovina	14	983	1.234
Ostala ulaganja	15	27.813	27.813
UKUPNO IMOVINA		16.444.042	13.958.307
OBVEZE I KAPITAL			
OBVEZE			
Novčanice i kovanice u optjecaju	16	6.923.818	6.172.457
Depoziti banaka	17	7.219.617	5.901.142
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	18	1.429.596	897.044
Rezerviranja	19	1.406	1.414
Ostale obveze	20	8.162	3.919
Ukupno obveze		15.582.599	12.975.976
KAPITAL			
Početni kapital		25.000	25.000
Pričuve		836.443	957.331
Ukupno kapital	31	861.443	982.331
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL		16.444.042	13.958.307

Bilješke na stranicama od 12 do 83 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O DOBITI ILI GUBITKU

U tisućama KM	Bilješka	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
		2021.	2020.
Kamatni prihodi		55.568	51.721
Kamatni rashodi		(45.420)	(32.197)
NETO KAMATNI PRIHODI	21	10.148	19.524
Prihodi od naknada i provizija		20.970	18.061
Rashodi od naknada i provizija		(813)	(689)
NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA	22	20.157	17.372
Neto realizirani dobiti od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	23	4.949	1.578
Neto (gubitci) od tečajnih razlika	24	(486)	(184)
Neto umanjenje vrijednosti na financijsku imovinu	25	(426)	(410)
Ostali prihodi	26	1.402	245
OPERATIVNI PRIHODI		35.744	38.125
Troškovi osoblja	27	(19.669)	(18.578)
Administrativni i ostali operativni troškovi	28	(6.514)	(6.252)
Troškovi proizvodnje novčanica i kovanica	29	(4.143)	(2.855)
Troškovi amortizacije	13,14	(2.521)	(2.532)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(32.847)	(30.217)
NETO DOBIT ZA GODINU	30	2.897	7.908

Bilješke na stranicama od 12 do 83 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

U tisućama KM	Bilješka	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
		2021.	2020.
NETO DOBIT ZA GODINU		2.897	7.908
Ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit			
<i>Stavke koje su ili koje se mogu naknadno prenijeti u dobit ili gubitak:</i>			
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			
Neto promjena u fer vrijednosti tijekom godine	10	(129.592)	81.673
Neto promjena u rezerviranjima za očekivane kreditne gubitke priznana u dobit ili gubitak tijekom godine	6.1.1., 25	330	314
Reklasificiranje u dobit ili gubitak od prodaje dužničkih instrumenata	23	(4.949)	(1.578)
		(134.211)	80.409
Monetarno zlato			
Neto promjena u fer vrijednosti tijekom godine	11	10.426	37.473
		10.426	37.473
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit		(123.785)	117.882
UKUPNO SVEOBUHVAATNI (GUBITAK) / DOBIT ZA GODINU		(120.888)	125.790

Bilješke na stranicama od 12 do 83 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU

U tisućama KM	Početni kapital	Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Ostale pričuve	Generalne pričuve (zadržana dobit)	Ukupno pričuve	Ukupno kapital
Stanje na dan 1. siječnja 2021. godine	25.000	293.125	87.703	31.300	545.203	957.331	982.331
Ukupno sveobuhvatni (gubitak) za godinu	-	(134.211)	10.426	-	2.897	(120.888)	(120.888)
Neto dobit za godinu (bilješka 30)	-	-	-	-	2.897	2.897	2.897
Ostali sveobuhvatni (gubitak)	-	(134.211)	10.426	-	-	(123.785)	(123.785)
<i>Neto nerealizirane negativne promjene u fer vrijednosti dužničkih instrumenata</i>	-	(129.592)	-	-	-	(129.592)	(129.592)
<i>Neto povećanje rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente priznано u dobit ili gubitak</i>	-	330	-	-	-	330	330
<i>Neto realizirane pozitivne promjene u fer vrijednosti dužničkih instrumenata prenesene u dobit ili gubitak po osnovi prodaja</i>	-	(4.949)	-	-	-	(4.949)	(4.949)
<i>Neto nerealizirane pozitivne promjene u fer vrijednosti monetarnog zlata</i>	-	-	10.426	-	-	10.426	10.426
Stanje na dan 31. prosinca 2021. godine	25.000	158.914	98.129	31.300	548.100	836.443	861.443

Bilješke na stranicama od 12 do 83 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU (NASTAVAK)

U tisućama KM	Početni kapital	Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Ostale pričuve	Generalne pričuve (zadržana dobit)	Ukupno pričuve	Ukupno kapital
Stanje na dan 1. siječnja 2020. godine	25.000	212.716	50.230	31.300	537.295	831.541	856.541
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	-	80.409	37.473	-	7.908	125.790	125.790
Neto dobit za godinu (bilješka 30)	-	-	-	-	7.908	7.908	7.908
Ostala sveobuhvatna dobit	-	80.409	37.473	-	-	117.882	117.882
<i>Neto nerealizirane pozitivne promjene u fer vrijednosti dužničkih instrumenata</i>	-	81.673	-	-	-	81.673	81.673
<i>Neto povećanje rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente priznано u dobit ili gubitak</i>	-	314	-	-	-	314	314
<i>Neto realizirane pozitivne promjene u fer vrijednosti dužničkih instrumenata prenesene u dobit ili gubitak po osnovi prodaja</i>	-	(1.578)	-	-	-	(1.578)	(1.578)
<i>Neto nerealizirane pozitivne promjene u fer vrijednosti monetarnog zlata</i>	-	-	37.473	-	-	37.473	37.473
Stanje na dan 31. prosinca 2020. godine	25.000	293.125	87.703	31.300	545.203	957.331	982.331

Bilješke na stranicama od 12 do 83 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA

	Bilješka	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
		2021.	2020.
U tisućama KM			
NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI			
Neto dobit za godinu		2.897	7.908
Prilagođeno za:			
Kamatne prihode	21	(55.568)	(51.721)
Kamatne rashode	21	45.420	32.197
Neto umanj enje vrijednosti na financijsku imovinu	25	426	410
Neto realizirane (dobitke) od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	23	(4.949)	(1.578)
Neto gubitke od tečajnih razlika	24	486	184
Prihode od donacija	26	(6)	(50)
Neto povećanje u rezerviranjima	19, 27	171	151
Neto (dobitke) / gubitke od otuđenja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		(56)	2
Prihod od dividendi priznan u dobit ili gubitak	26	(1.297)	-
Amortizaciju	13, 14	2.521	2.532
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obvezama		(9.955)	(9.965)
Promjene na poslovnoj imovini i obvezama			
Smanjenje / (povećanje) oročenih depozita kod inozemnih banaka		635.115	(139.779)
(Povećanje) dužničkih instrumenata		(2.157.869)	(602.229)
(Povećanje) ostale imovine		(3.975)	(1.391)
Povećanje novčanica i kovanica u optjecaju	16	751.361	972.541
Povećanje depozita banaka		1.320.973	158.825
Povećanje depozita Vlade i ostalih javnih institucija		532.552	16.369
Povećanje / (smanjenje) ostalih obveza		4.344	(197)
Isplate po osnovi rezerviranja	19	(179)	(131)
Naplaćena kamata		53.070	50.419
Plaćena kamata		(45.100)	(31.135)
Neto novac od operativnih aktivnosti		1.080.337	413.327
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Priljevi od prodaje nekretnina i opreme		57	-
Kupovine nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	13, 14	(3.888)	(2.451)
Primljena dividenda		1.297	-
Neto novac od investicijskih aktivnosti		(2.534)	(2.451)

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA (NASTAVAK)

U tisućama KM	Bilješka	Za godinu koja je završila	
		2021.	31. prosinca 2020.
Neto efekti umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na novac i novčane ekvivalente		(184)	(45)
Neto efekti tečajnih promjena na novac i novčane ekvivalente		(581)	(115)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		1.077.038	410.716
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		2.909.688	2.498.972
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	32	3.986.726	2.909.688

Bilješke na stranicama od 12 do 83 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“) je vrhovna monetarna vlast države Bosne i Hercegovine (BiH). Njezino osnivanje, organizacija i operacije su definirani Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, broj: 1/97, 29/02, 08/03, 13/03, 14/03, 09/05, 76/06 i 32/07 („Zakon o Centralnoj banci“), koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, u skladu s Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini (Ustav BiH).

Centralna banka je osnovana 20. lipnja 1997. godine i počela je sa radom 11. kolovoza 1997. godine.

Centralna banka posluje preko Centralnog ureda, tri glavne jedinice u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci i dvije filijale u Brčkom i na Palama. Filijala Pale je pod nadležnošću glavne jedinice u Banjoj Luci.

Sjedište Centralnog ureda Centralne banke je u Sarajevu, Maršala Tita broj 25.

Osnovni cilj Centralne banke je da postigne i održi stabilnost domaće valute tako što izdaje domaću valutu u skladu sa pravilom valutnog odbora. Pravilo valutnog odbora, definirano Zakonom o Centralnoj banci, podrazumijeva da se domaća valuta izdaje samo uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim pričuvama. Pored toga, Centralna banka ima obvezu da, na zahtjev, bez ograničenja kupuje i prodaje konvertibilnu marku (KM) za euro (EUR) po službenom deviznom tečaju u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR, koji je određen Zakonom o Centralnoj banci.

Zadaci Centralne banke, definirani Zakonom o Centralnoj banci, uključuju:

- definiranje, usvajanje i kontroliranje monetarne politike BiH putem izdavanja domaće valute po propisanom deviznom tečaju uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim pričuvama;
- držanje i upravljanje službenim deviznim pričuvama Centralne banke na siguran i profitabilan način;
- uspostavljanje i održavanje odgovarajućih platnih i obračunskih sustava;
- izdavanje propisa i smjernica za ostvarivanje djelatnosti Centralne banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci;
- koordiniranje djelatnosti agencija za bankarstvo nadležnih za izdavanje bankarskih licenci i superviziju banaka;
- primanje depozita od državnih i javnih institucija BiH i depozita od komercijalnih banaka u cilju ispunjavanja zahtjeva za obveznom pričuvom;
- stavljanje u optjecaj i povlačenje iz optjecaja domaće valute, uključujući novčanice i kovanice zakonskog sredstva plaćanja, pridržavajući se strogo pravila valutnog odbora;
- učestvovanje u radu međunarodnih organizacija koje rade na jačanju financijske i ekonomske stabilnosti zemlje;
- zastupanje BiH u međunarodnim organizacijama po pitanjima monetarne politike.

U okviru svojih ovlaštenja, utvrđenih Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka je potpuno neovisna od entiteta BiH, javnih agencija i bilo kojih drugih organa u izvršavanju svojih ciljeva i zadataka.

1. OSNOVNE INFORMACIJE (NASTAVAK)

Ključno rukovodstvo Centralne banke čine dva tijela: Upravno vijeće i Uprava.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, sva ovlaštenja koja nisu specifično dana Upravnom vijeću dodjeljuju se guverneru. Guverner je predsjedatelj Upravnog vijeća i predsjedatelj Uprave.

Upravu Centralne banke pored guvernera čine tri viceguvernera, koje imenuje guverner uz odobrenje Upravnog vijeća. Uprava operativno rukovodi poslovanjem Centralne banke.

Na datume izvještavanja, članove ključnog rukovodstva Centralne banke čine:

Upravno vijeće

dr. Senad Softić	predsjedatelj
mr. Šerif Isović	član
dr. Radomir Božić	član (od 30. travnja 2020. godine)
dr. Dragan Kulina	član (od 30. travnja 2020. godine)
dr. Danijela Martinović	član (od 30. travnja 2020. godine)
mr. Ankica Kolobarić	član (do 30. travnja 2020. godine)

Nesmetano i kontinuirano izvršavanje zakonske uloge, osnovnih zadataka i funkcija Centralne banke u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci i njezinim važećim aktima je jedinstven stav postojećeg Upravnog vijeća do imenovanja novog saziva Upravnog vijeća od strane Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Uprava

dr. Senad Softić	guverner
mr. Ernadina Bajrović	viceguverner
dr. Milica Lakić	viceguverner (do 11. kolovoza 2021. godine)
dr. Željko Marić	viceguverner (od 16. kolovoza 2021. godine)
Želimira Raspudić	viceguverner (do 30. lipnja 2021. godine)

Revizorski komitet procjenjuje sveukupnu adekvatnost i efektivnost procesa financijskog izvještavanja Centralne banke, vrši pregled financijskih izvješća prije njihovog odobrenja od strane Upravnog vijeća, kao i nadzor procesa vanjske revizije godišnjih financijskih izvješća i procesa odabira neovisnih revizora Centralne banke. Nadzorne funkcije Revizorskog komiteta podrazumijevaju i nadzor okvira upravljanja rizicima i sustava internih kontrola, nadzor funkcije usklađenosti poslovanja i nadzor funkcije interne revizije.

Članove Revizorskog komiteta Centralne banke su, zaključno sa 31. kolovozom 2021. godine, činili:

Revizorski komitet

dr. Mila Gadžić	predsjedateljka
dr. Elvir Čizmić	član
Radomir Repija	član

Dodatne informacije o članovima ključnog rukovodstva i Revizorskog komiteta Centralne banke su objavljene u bilješci 37.

2. OSNOVA PRIPREME

2.1. Izjava o usklađenosti

Financijska izvješća Centralne banke pripremljena su u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“).

Ova financijska izvješća su pripremljena na osnovi pretpostavke o vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Više informacija o okolnostima prouzrokovanim globalnom pandemijom COVID-19 koje su utjecale na operacije i aktivnosti Centralne banke u 2021. godini objavljeno je u bilješci 3.13. Ove okolnosti nisu utjecale na adekvatnost pretpostavke o vremenskoj neograničenosti poslovanja Centralne banke.

2.2. Osnova mjerenja

Ova financijska izvješća su pripremljena primjenom obračunske računovodstvene osnove i koristeći povijesni trošak kao osnovu mjerenja, izuzev za sljedeće značajne stavke:

Stavka	Osnova mjerenja
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	fer vrijednost
Monetarno zlato	fer vrijednost

2.3. Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijska izvješća Centralne banke prikazana su u državnoj valuti BiH koju predstavlja KM. Sve financijske informacije su zaokružene na najbližu tisuću (ukoliko nije drukčije navedeno).

2.4. Standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda na snazi u tekućem razdoblju

Usvojene računovodstvene politike su sukladne sa onima iz prethodne financijske godine, osim sljedećih izmijenjenih MSFI-jeva koje je Centralna banka usvojila od 1. siječnja 2021. godine:

- Reforma referentne vrijednosti kamatnih stopa – Faza 2 – MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (Dopune)

U kolovozu 2020. godine OMRS je objavio Reformu referentne vrijednosti kamatnih stopa – Faza 2, izmjene MSFI-ja 9, MRS-a 39, MSFI-ja 7, MSFI-ja 4 i MSFI-ja 16, čime je završio svoj rad kao odgovor na reformu IBOR-a. Izmjene i dopune pružaju privremene olakšice koje se odnose na učinke financijskog izvještavanja kada se međubankarska ponudena stopa (IBOR) zamijeni alternativnom gotovo nerizičnom kamatnom stopom (RFR). Konkretno, izmjene predviđaju praktični izuzetak kada se obračunavaju promjene u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova financijske imovine i obveza, kako bi se zahtijevalo prilagođavanje efektivne kamatne stope, ekvivalentno kretanju tržišne kamatne stope. Također, dopune uvode olakšice kod prekida računovodstva zaštite, uključujući privremeno oslobađanje od potrebe da se ispuni odvojeno prepoznatljiv zahtjev kada je RFR instrument određen za zaštitu komponente rizika. Postoje i izmjene MSFI 7 Financijski instrumenti: objelodanjivanja koja omogućavaju korisnicima financijskih izvještaja da razumiju efekat reforme referentne kamatne stope na financijske instrumente i strategiju upravljanja rizikom subjekta. Kada je primjena retrospektivna, subjekat nije u obvezi da izmjeni podatke iz ranijih razdoblja. Dopune nisu imale značajan utjecaj na financijske izvještaje Centralne banke.

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

2.4. Standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda na snazi u tekućem razdoblju (nastavak)

- MSFI 16 Najmovi - COVID-19 olakšice za najmoprimce (Dopuna)

Izmjena je na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. lipnja 2020. godine, retrospektivno. Ranija primjena je dozvoljena, uključujući i u financijskim izvještajima koji još nisu odobreni za izdavanje na dan 28. svibnja 2020. godine. OMRS je izmijenio standard kako bi se pružila olakšica najmoprimcima od primjene MSFI 16 uputstva za računovodstveno evidentiranje modifikacija ugovora o najmu za olakšice koje se javljaju kao izravna posljedica pandemije COVID-19. Danom izmjenom se osigurava praktičan izuzetak za računovodstveni tretman u knjigama najmoprimca, prilikom prihvatanja bilo kakvih promjena u najmovima, koje su rezultat olakšica uslijed pandemije COVID-19, tako što može da ih obuhvati na isti način kao i svaku promjenu definiranu MSFI 16, ako promjena nije bila modifikacija ugovora o najmu, samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- Promjene plaćanja najma dovode do promjene najamnine koja je suštinski ista ili manja od najamnine neposredno prije nastanka promjene.
- Svako smanjenje plaćanja najma utječe samo na plaćanja koja su prvobitno dospjela na dan ili prije 30. lipnja 2021. godine.
- Nema suštinskih promjena ostalih uvjeta najma.

Dopuna nije imala značajan utjecaj na financijske izvještaje Centralne banke.

2.5. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u uporabi

Sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni od strane OMRS, ali nisu na snazi za godinu koja završava 31. prosinca 2021. godine i nisu ranije usvojeni od strane Centralne banke:

- Izmjena u MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji i MRS 28 Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate: Prodaja ili doprinos imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog ili zajedničkog pothvata.

Izmjene se odnose na priznanu nedosljednost između zahtjeva iz MSFI-ja 10 i onih u MRS-u 28, u svezi s prodajom ili doprinosom imovine između ulagača i njegovog pridruženog ili zajedničkog pothvata. Glavna posljedica izmjena je da se potpuni dobitak ili gubitak priznaje kada transakcija uključuje poslovanje (bez obzira je li smještena u podružnici ili ne). Djelomični dobitak ili gubitak priznaje se kada transakcija uključuje imovinu koja ne predstavlja poslovanje, čak i ako je ta imovina smještena u podružnici. U prosincu 2015. godine OMRS je odgodio datum stupanja na snagu ove izmjene na neodređeno vrijeme do ishoda svog istraživačkog projekta o metodi udjela u računovodstvu. Centralna banka predviđa da izmjene neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Centralne banke.

- MRS 1 Prezentacija financijskih izvještaja: Klasificiranje obveza na tekuće ili dugotrajne (Dopune)

Izmjene su početno bile na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine uz dopuštenu ranu primjenu. Međutim, kao odgovor na pandemiju COVID-19, OMRS je odgodio datum stupanja na snagu za jednu godinu, odnosno 1. siječnja 2023. godine, kako bi društvima dala više vremena za sprovođenje svih promjena klasificiranja koje proizilaze iz izmjena. Izmjene i dopune imaju za cilj promicati dosljednost u primjeni zahtjeva pomažući društvima da ustvrde jesu li u izvještajima o financijskom položaju, dugovima i ostalim obvezama sa neizvjesnim datumom trebala biti klasificirana kao tekuća ili dugotrajna.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.5. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u uporabi (nastavak)

Izmjene utječu na prikaz obveza u izvještaju o financijskom položaju i ne mijenjaju postojeće zahtjeve u svezi mjerenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje subjekti objavljuju o tim stavkama. Također, izmjene i dopune pojašnjavaju zahtjeve za klasificiranjem duga koji može podmiriti društvo koje izdaje vlastite vlasničke instrumente.

U studenom 2021. godine OMRS je izdao nacrt dopuna standarda (Exposure draft), koji pojašnjava kako tretirati obveze koje podliježu obvezama koje treba poštivati, na datum nakon izvještajnog razdoblja. Konkretno, OMRS predlaže izmjene i dopune MRS-a 1 uskog opsega koje efektivno poništavaju izmjene iz 2020. godine koje zahtijevaju od subjekata da klasificiraju kao tekuće obveze koje podliježu obvezama koje se moraju ispuniti samo unutar sljedećih dvanaest mjeseci nakon izvještajnog razdoblja, ako ti uvjeti nisu ujednačeni na kraju izvještajnog razdoblja. Umjesto toga, prijedlozi bi zahtijevali od subjekata da zasebno prikažu sve dugotrajne obveze koje podliježu obvezama koje treba ispuniti tek unutar dvanaest mjeseci nakon izvještajnog razdoblja. Nadalje, ako se subjekti na kraju izvještajnog razdoblja ne pridržavaju takvih budućih obveza, biti će potrebna dodatna objava. Prijedlozi će stupiti na snagu za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine i morati će se primjenjivati retrospektivno u skladu s MRS-om 8, dok je rano usvajanje dopušteno. OMRS je također predložio da se u skladu s tim odgodi datum stupanja na snagu izmjena i dopuna 2020. godine, tako da se od subjekata neće tražiti da mijenjaju postojeću praksu prije nego što predložene izmjene stupe na snagu. Centralna banka predviđa da dopune neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Centralne banke.

- MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina kao i godišnja poboljšanja 2018-2020 (Dopune)

Izmjene su na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine uz dopuštenu ranu primjenu. OMRS je izdao izmjene i dopune uskog opsega na MSFI standarde kako slijedi:

- MSFI 3 Poslovne kombinacije (Dopune) ažuriraju referencu u MSFI 3 na Konceptualni okvir za financijsko izvještavanje bez promjene računovodstvenih zahtjeva za poslovne kombinacije;
- MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Dopune) zabranjuje društvu da od troška nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene prodajom predmeta proizvedenih dok društvo priprema sredstvo za namjeravanu uporabu. Umjesto toga, društvo će takve prihode od prodaje i povezane troškove priznati u izvješću o dobiti ili gubitku;
- MRS 37 Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina (Dopune) specificira koje troškove društvo uključuje u određivanje troška ispunjenja ugovora u svrhu procjene je li ugovor štetan.
- Godišnja poboljšanja 2018-2020 donose manje izmjene MSFI-a 1 Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, MSFI 9 Financijski instrumenti, MRS-a 41 Poljoprivreda i ilustrativni primjeri koji prate MSFI 16 Najmovi.

Centralna banka predviđa da dopune neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Centralne banke.

- MSFI 16 Najmovi-COVID-19 olakšice za najmoprimce nakon 30. lipnja 2021. (Dopuna)

Izmjena se primjenjuje na godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. travnja 2021. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu, uključujući i financijske izvještaje koji još nisu odobreni za objavljivanje na datum izdavanja ove dopune. U ožujku 2021. godine, OMRS je izmijenio uvjete praktičnih izuzetaka od zahtjeva MSFI 16 koji najmoprimcima osigurava oslobađanje od primjene smjernica MSFI 16 o modifikacijama ugovora o najmu, koje se odnose na olakšice koje su nastale kao izravna posljedica pandemije COVID-19.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.5. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u uporabi (nastavak)

Nakon dopuna, praktični izuzeci se sada primjenjuju na olakšice za najam za koje svako smanjenje plaćanja najma utječe samo na plaćanja koja prvobitno dospjevaju 30. lipnja 2022. godine, pod uvjetom da su ispunjeni drugi uvjeti za primjenu praktičnog izuzetka. Centralna banka predviđa da dopuna neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Centralne banke.

- MRS 1 Prezentacija financijskih izvještaja i MSFI Izjava o praksi 2: Objelodanjivanje računovodstvenih politika (Dopune)

Izmjene i dopune stupaju na snagu za godišnja razdoblja koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu. Izmjene daju smjernice o primjeni koncepta procjene materijalnosti na objelodanjivanje računovodstvenih politika. Posebno, izmjene MRS 1 zamjenjuju zahtjev za objelodanjivanjem „značajnih“ računovodstvenih politika sa zahtjevom za objelodanjivanjem „materijalnih“ računovodstvenih politika. Također, uputstva i ilustrativni primjeri su dodani u Izvještaj iz prakse kako bi pomogli u primjeni koncepta materijalnosti prilikom donošenja procjena o objelodanjivanju računovodstvenih politika. Centralna banka predviđa da dopune neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Centralne banke.

- MRS 8 Računovodstvene politike, Promjene računovodstvenih procjena i pogreške: Definicija računovodstvenih procjena (Dopune)

Izmjene stupaju na snagu za godišnja izvještajna razdoblja koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu i primjenjuju se na promjene u računovodstvenim politikama i promjene računovodstvenih procjena koje se dešavaju na ili nakon početka tog razdoblja. Izmjenama se uvodi nova definicija računovodstvenih procjena, definiranih kao novčani iznosi u financijskim izvještajima koji su predmet nesigurnosti pri odmjerenju. Također, dopunama se pojašnjava šta su promjene u računovodstvenim procjenama i kako se one razlikuju od promjena računovodstvenih politika i ispravci grešaka. Centralna banka predviđa da dopune neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Centralne banke.

- MRS 12 Porez na dobit: Odgođeni porez koji se odnosi na imovinu i obveze proizašle iz jedne transakcije (Dopune)

Izmjene su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu. U svibnju 2021. godine, OMRS je izdao dopune MRS 12, koji sužavaju obujam izuzetka za početno priznavanje prema MRS 12 i preciziraju kako društva treba da obračunavaju odloženi porez na transakcije kao što su najam i obveze za povlačenje imovine iz uporabe. Prema izmjenama, izuzetak od početnog priznavanja se ne primjenjuje na transakcije koje pri početnom priznavanju dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika. Primjenjuje se samo ako priznavanje sredstva najma i obveze najma (ili obveze za povlačenje imovine iz uporabe i imovine koja se povlači iz uporabe) dovede do oporezivih i odbitnih privremenih razlika koje nisu jednake. Centralna banka predviđa da dopune neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Centralne banke.

2.6. Usporedive financijske informacije

U svrhu fer i objektivnog prezentiranja financijskih informacija u 2021. godini, određeni usporedni prikazi u temeljnim financijskim izvještajima i određenim bilješkama su razdvojeni kako bi se osigurala usporedivost financijskih informacija. Ove izmjene nisu značajno utjecale na ukupne financijske učinke i financijski položaj Centralne banke u usporednom razdoblju. Sve izmjene su izvršene sa ciljem unapređenja objava i transparentnosti financijskih izvješća.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Centralna banka je dosljedno primjenjivala objavljene značajne računovodstvene politike na sva razdoblja prikazana u ovim financijskim izvješćima.

3.1. Financijska imovina i financijske obveze

3.1.1. Klasificiranje financijske imovine i financijskih obveza

Klasificiranje financijske imovine i financijskih obveza se određuje prilikom početnog priznavanja.

A. Financijska imovina

Financijska imovina Centralne banke se može klasificirati u jednu od tri navedene kategorije prilikom početnog priznavanja:

- Financijska imovina koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku,
- Financijska imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i
- Financijska imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednost kroz dobit ili gubitak.

Na datume izvještavanja Centralna banka nije imala financijsku imovinu koja spada u kategoriju naknadnog mjerenja po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Klasificiranje financijske imovine određeno je:

- Poslovnim modelom Centralne banke za upravljanje financijskom imovinom i
- Obilježjima financijske imovine sa ugovornim novčanim tokovima.

Poslovni model

Poslovni model označava način na koji Centralna banka upravlja financijskom imovinom sa ciljem generiranja novčanih tokova. Na datume izvještavanja, Centralna banka upravlja svojom imovinom kroz sljedeće poslovne modele:

1. Model „držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova“ za financijsku imovinu koja generira ugovorne novčane tokove u tijeku svog životnog vijeka i
2. Model „držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje“ za financijsku imovinu koja generira ugovorne novčane tokove u tijeku svog životnog vijeka i novčane tokove koji nastaju u trenutku njezine prodaje.

Upravljanje ugovornim novčanim tokovima po osnovi investiranja u dužničke instrumente može se vršiti kroz oba poslovna modela. Na datume izvještavanja cilj Centralne banke je da se za sve dužničke instrumente prikupljanje ugovornih novčanih tokova vrši držanjem i prodajom.

Ciljevi ovih modela su određeni kako bi se generirali ugovorni novčani tokovi, održavala likvidnost Centralne banke, te u svrhu zaštite valutnog odbora Centralne banke.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.1. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)****3.1.1. Klasificiranje financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)**

Za financijsku imovinu kojom se upravlja kroz ove modele, Centralna banka procjenjuje da li su ugovorni novčani tokovi financijske imovine samo plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice. Ova procjena se radi na razini portfelja iz razloga što je ta razina najbolji odraz načina upravljanja financijskom imovinom. U svrhu procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost financijske imovine prilikom početnog priznavanja. „Kamata“ se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik povezan sa nepodmirenim iznosom glavnice tijekom određenog razdoblja i ostale rizike i troškove povezane sa držanjem financijske imovine.

Za potrebe procjene da li su ugovorni novčani tokovi „plaćanje samo glavnice i kamate“, Centralna banka uzima u obzir ugovorne novčane tokove instrumenta. Samo ona financijska imovina koja zadovoljava zahtjeve „plaćanje samo glavnice i kamate“ može se klasificirati u kategoriju financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ili financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Financijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku ako zadovoljava sljedeće uvjete:

- drži se u okviru poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i
- ugovornim uvjetima financijske imovine novčani tokovi nastaju na određeni datum i samo su plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako imovina zadovoljava sljedeće uvjete:

- drži se u okviru poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine i
- ugovornim uvjetima financijske imovine novčani tokovi nastaju na određeni datum i samo su plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice.

B. Financijske obveze

Centralna banka klasificira sve svoje financijske obveze kao naknadno mjerene po amortiziranom trošku, osim novčanica i kovanica u optjecaju koje se mjere po nominalnoj vrijednosti (bilješka 3.6). Financijske obveze se ne reklasificiraju.

3.1.2. Početno priznavanje financijske imovine i financijskih obveza

Financijska imovina i financijske obveze se priznaju u izvješću o financijskom položaju samo kada Centralna banka postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti financijskog instrumenta.

Financijska imovina i financijske obveze se početno mjere po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi neposredno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine i financijskih obveza, osim za imovinu i obveze koji se klasificiraju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, se dodaju u ili oduzimaju od fer vrijednosti financijske imovine ili financijskih obveza prilikom početnog priznavanja po potrebi. Transakcijski troškovi neposredno povezani sa stjecanjem financijske imovine ili financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak se priznaju neposredno u dobit ili gubitak.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.1. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)****3.1.2. Početno priznavanje financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)**

Sva financijska imovina se početno priznaje na datum podmiirenja, a to je datum kada Centralna banka stekne imovinu ili se imovina isporuči Centralnoj banci.

3.1.3. Naknadno mjerenje financijske imovine i financijskih obveza

Izabrano klasificiranje financijske imovine i financijskih obveza određuje način njezinog naknadnog mjerenja.

Amortizirani trošak financijske imovine ili financijske obveze je iznos po kojem se financijska imovina ili financijska obveza mjeri prilikom početnog priznavanja, umanjen za otplatu glavnice, uvećan ili umanjen za kumuliranu amortizaciju primjenom metode efektivne kamatne stope svih razlika između početnog iznosa i iznosa do dospeljeća, i u slučaju financijske imovine, usklađen za svako umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke.

Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine je amortizirani trošak financijske imovine prije usklađenja za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška (bruto knjigovodstvene vrijednosti) financijske imovine ili financijske obveze i raspoređivanja i priznavanja prihoda i rashoda od kamata u dobit ili gubitak tijekom određenog razdoblja.

A. Financijska imovina**Financijska imovina po amortiziranom trošku**

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine. Efekti naknadnog mjerenja financijske imovine po amortiziranom trošku se priznaju u dobit ili gubitak kao prihodi od kamata ili rashodi po osnovi efekata negativnih kamatnih stopa u razdoblju kada su nastali.

Na datume izvještavanja, u kategoriju financijske imovine po amortiziranom trošku klasificirani su gotovina u stranim valutama, depoziti kod inozemnih banaka, posebna prava vučenja kod MMF-a i ostala financijska imovina.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koristeći metodu efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine i usklađuje se sa fer vrijednosti financijske imovine na svaki datum izvještavanja. Tijekom razdoblja držanja, efekti naknadnog mjerenja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se na sljedeći način:

- Prihodi od kamata ili rashodi po osnovi efekata negativnih kamatnih stopa priznaju se u dobit ili gubitak u razdoblju kada su nastali
- Usklađivanja fer vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju kada su nastali.

Prilikom prestanka priznavanja dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificira se iz kapitala u dobit ili gubitak, uključujući prethodno priznane dobitke ili gubitke od umanjenja.

Na datume izvještavanja, u kategoriju financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, klasificirani su dužnički instrumenti Centralne banke.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.1. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

3.1.3. Naknadno mjerenje finansijske imovine i finansijskih obveza (nastavak)

Vlasnički instrumenti

Centralna banka je napravila neopoziv odabir da u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prikaže naknadne promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata koji se ne drže za trgovanje zbog svojih specifičnih obilježja i nepostojanja aktivnog tržišta za njihovo trgovanje. Ostala ulaganja predstavljaju vlasničke instrumente koji su početno priznani po trošku stjecanja za koji se smatra da odgovara njihovoj fer vrijednosti zbog nemogućnosti pouzdanog utvrđivanja njihove fer vrijednosti.

Na datume izvještavanja, vlasničke instrumente Centralne banke po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit čine dionice Banke za međunarodne namire (BIS) i SWIFT dionice (bilješka 15).

Centralna banka je dužna, isključivo ako mijenja svoj poslovni model za upravljanje finansijskom imovinom, reklasificirati svu finansijsku imovinu na koju utječe promjena poslovnog modela.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Zahtjevi za umanjem vrijednosti finansijske imovine koriste više informacija po principu pogleda unaprijed za priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka. Instrumenti koji potpadaju pod ove zahtjeve odnose se na finansijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku odnosno depozite kod inozemnih banaka i posebna prava vučenja u MMF-u, kao i dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Centralna banka koristi pojednostavljeni pristup u izračunu očekivanih kreditnih gubitaka za ostala potraživanja. Vlasnički instrumenti mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit nisu predmetom umanjenja vrijednosti.

Centralna banka priznaje umanjenje vrijednosti za ove gubitke na svaki datum izvještavanja. Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka odražava:

- Objektivni i ponderirano vjerojatan iznos koji se određuje procjenom više mogućih ishoda,
- Vremensku vrijednost novca i
- Razumne i korisne informacije koje su na raspolaganju bez dodatnih troškova ili napora na datum izvještavanja o prošlim događajima, trenutnim uvjetima i predviđanjima o budućim ekonomskim uvjetima.

Bilješka 6.1. pruža više informacija o načinu mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.1. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

3.1.3. Naknadno mjerenje financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke obračunava se i prikazuje u izvješću o financijskom položaju kako slijedi:

Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku: Očekivani kreditni gubitci obračunavaju se na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine i evidentiraju kao odbitna stavka bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine.

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: Očekivani kreditni gubitci obračunavaju se na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine, ali se umanjene vrijednosti priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kao rezerviranja za očekivane kreditne gubitke i ne umanjuje knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine u izvješću o financijskom položaju.

Dobici i gubitci od umanjenja vrijednosti financijske imovine priznaju se u dobit ili gubitak, neovisno od klasificiranja financijske imovine koja je predmetom umanjenja na svaki datum izvještavanja.

B. Financijske obveze

Prihod ili rashod od kamate po osnovi financijskih obveza mjerenih po amortiziranom trošku priznaje se u dobit ili gubitak koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Prihodi od naknada i provizija po osnovi financijskih obveza priznaju se kada je usluga izvršena.

Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku uključuju novčanice i kovanice u optjecaju, depozite banaka, depozite Vlade i ostalih javnih institucija i ostale financijske obveze.

3.1.4. Prestanak priznavanja financijske imovine i financijskih obveza

Centralna banka prestaje priznavati financijsku imovinu samo onda kada ugovorna prava na novčane primitke od imovine isteknu ili kada Centralna banka prenese financijsku imovinu i suštinski sve rizike i koristi od vlasništva imovine na drugi subjekt.

Financijska obveza se prestaje priznavati kada je izmirena, otkazana ili je istekla.

3.2. Prebijanje

Financijska imovina i obveze se prebijaju i neto iznos se iskazuje u izvješću o financijskom položaju na neto principu samo kada postoji zakonski sprovedivo pravo za prebijanjem priznanih iznosa i kada postoji namjera za prikazivanjem i podmirivanjem transakcija na neto osnovi.

Prihodi i rashodi se prikazuju na neto osnovi samo kada to dopušta određeni MSFI, ili za one dobitke i gubitke koji proizilaze iz grupe sličnih transakcija.

3.3. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima sastoje se od sljedećih kategorija: žiro računi, gotovina u stranim valutama, devizni depoziti po viđenju, devizni depoziti sa rokom dospijanja do tri mjeseca ili kraće od datuma stjecanja i posebna prava vučenja u MMF-u.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.4. Monetarno zlato

Monetarno zlato je dio deviznih pričuva Centralne banke i klasificirano je kao financijska imovina. Monetarno zlato se početno priznaje po fer vrijednosti, uključujući transakcijske troškove koji se neposredno mogu pripisati stjecanju monetarnog zlata.

Nakon početnog priznavanja, monetarno zlato se naknadno mjeri po fer vrijednosti. Nerealizirani dobici i gubitci koji proizilaze iz promjena fer vrijednosti, a po osnovi promjena u cijeni monetarnog zlata, priznaju se na računu rezervi fer vrijednosti u okviru ostale sveobuhvatne dobiti. Prije raspodjele godišnje ostvarene dobiti, ukoliko nerealizirani gubitci prelaze stanje rezervi fer vrijednosti za monetarno zlato, Centralna banka priznaje iznos negativnog salda na račun dobiti ili gubitka i taj iznos ulazi u ostvarenu dobit raspoloživu za raspodjelu, ukoliko su ispunjeni zakonski propisani uvjeti za raspodjelu dobiti.

Prilikom prodaje zlata, nerealizirani dobici i gubitci iz ostale sveobuhvatne dobiti se prenose u dobit ili gubitak.

Fer vrijednost monetarnog zlata se iskazuje u EUR valuti, prevodeći ga po fiksnom tečaju KM na datum izvještavanja i utvrđuje se prema posljednjoj raspoloživoj poslijepodnevnoj cijeni jedne unce zlata na datum izvještavanja.

3.5. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina je imovina nabavljena iz vlastitih sredstava Centralne banke i novčanih i nenovčanih donacija. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak uključuje kupovnu cijenu i sve troškove koji su neposredno povezani sa dovođenjem imovine u radno stanje za namjeravanu uporabu. Održavanje i popravke, zamjene, te poboljšanja manjeg značaja priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna poboljšanja i zamjene se kapitaliziraju.

Imovina u pripremi iskazana je po trošku nabave uključujući troškove fakturirane od trećih osoba. Nakon završetka, svi akumulirani troškovi imovine prebacuju se na odgovarajuću kategoriju nekretnina, opreme i nematerijalne imovine na koje se naknadno primjenjuju odgovarajuće stope amortizacije.

Amortizacija se obračunava na sve nekretnine, opremu i nematerijalnu imovinu osim na zemljište i imovinu u pripremi prema linearnoj metodi po propisanoj stopi koja je utvrđena za postupno otpisivanje troška nabave imovine kroz njezin procijenjeni korisni vijek trajanja. Procijenjene stope amortizacije za 2021. i 2020. godinu su dane kako slijedi:

Nekretnine i oprema

Zgrade	1,3% do 4,0%
Oprema	11,0% do 20,0%
Namještaj	10,0% do 12,5%
Vozila	15,5%

Nematerijalna imovina

Softver	20,0%
Ostala nematerijalna imovina	20,0%

Dobici i gubitci po osnovi otuđenja nekretnina i opreme priznaju se u dobit ili gubitak.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.5. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Korisni vijek trajanja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine se preispituje i prilagođava najmanje jednom godišnje ili ako se smatra potrebnim i primjenjuje se prospektivno.

Knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine Centralne banke se pregleda na svaki datum izvještavanja u svrhu ocjenjivanja postoje li naznake umanjenja vrijednosti. Ukoliko postoje, procjenjuje se nadoknadiva vrijednost imovine. Gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje uvijek kada knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinica koje stvaraju novac prelazi njezinu nadoknadivu vrijednost. Gubitci od umanjenja vrijednosti priznaju se u dobit ili gubitak.

Nadoknadiva vrijednost ostale imovine je veća vrijednost pri usporedbi njezine uporabne vrijednosti u odnosu na fer vrijednost, umanjena za troškove prodaje. U procjenjivanju uporabne vrijednosti, očekivani budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutna tržišna očekivanja vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira neovisne novčane priljeve, nadoknadivi iznos se određuje za jedinicu koja stvara novac kojoj imovina pripada.

Gubitak od umanjenja se ukida ukoliko je došlo do promjena u procjenama korištenim u određivanju nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja se ukida samo u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi se mogla odrediti, bez amortizacije, da nije bilo prethodno priznanog gubitka od umanjenja vrijednosti te imovine.

3.6. Novčanice i kovanice u optjecaju

Centralna banka je jedina institucija u BiH ovlaštena za izdavanje i povlačenje novčanica i kovanica, djelujući striktno u skladu sa pravilom valutnog odbora.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci ukupan iznos novčanica i kovanica u optjecaju evidentiran je kao financijska obveza Centralne banke u izvješću o financijskom položaju. Novčanice i kovanice u optjecaju uključuju samo KM novčanice i kovanice koje se nalaze izvan trezora Centralne banke.

Prilikom povlačenja novčanica i kovanica iz optjecaja, iste se priznaju kao obveza u okviru novčanica i kovanica u optjecaju do formalnog roka povlačenja iz optjecaja. Iznosi koji nisu povučeni nakon formalnog roka za povlačenje iz optjecaja, priznaju se kao prihod.

3.7. Depoziti deponenata

Depoziti deponenata uključuju primljene depozite banaka i depozite Vlade i ostalih javnih institucija. Ovi depoziti predstavljaju financijske obveze Centralne banke koje se početno priznaju po fer vrijednosti i naknadno mjere po amortiziranom trošku. Depoziti banaka uključuju depozite domaćih komercijalnih banaka po osnovi politike obvezne pričuve Centralne banke i druge depozite banaka. Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija predstavljaju primljene depozite institucija BiH i drugih javnih državnih i entitetskih institucija i agencija.

Uloga Centralne banke kao depozitara, bankara, savjetnika i fiskalnog agenta je propisana Zakonom o Centralnoj banci.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.8. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kada Centralna banka, kao posljedicu prošlog događaja, ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu za koju je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirenja obveze i iznos obveze se može pouzdano procijeniti. Rezerviranja se utvrđuju diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova koristeći stopu koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu obvezu.

Rezerviranja se održavaju na razini za koju Uprava Centralne banke smatra dovoljnom za pokrivanje nastalih gubitaka. Uprava određuje adekvatnost rezerviranja na osnovi uvida u pojedine stavke, tekuće ekonomske uvjete, obilježja rizika određenih kategorija transakcija kao i ostale relevantne čimbenike.

Rezerviranja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezerviranje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezerviranje se ukida.

3.9. Priznavanje prihoda i rashoda

Kamatni prihodi i rashodi

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u dobit ili gubitak primjenom metode efektivne kamatne stope. „Efektivna kamatna stopa“ je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja i primitke kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta na:

- bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili
- amortizirani trošak finansijske obveze.

Prilikom izračuna efektivne kamatne stope za finansijske instrumente, Centralna banka procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete finansijskog instrumenta, ali isključujući očekivane kreditne gubitke. Obračun uključuje sve naknade i plaćene ili primljene iznose između Centralne banke i druge strane koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i sve druge diskonte ili premije.

Obračunane kamate na finansijsku imovinu sa negativnom kamatnom stopom priznaju se u dobit ili gubitak kao efekti negativnih kamatnih stopa u okviru rashoda od kamata i nastaju po osnovi depozita kod inozemnih banaka i dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Obračunane kamate na finansijske obveze po amortiziranom trošku sa negativnom kamatnom stopom priznaju se u dobit ili gubitak kao efekti negativnih kamatnih stopa na finansijske obveze u okviru prihoda od kamata i nastaju po osnovi depozita domaćih komercijalnih banaka zbog primijenjene politike obvezne pričuve Centralne banke.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi od naknada i provizija ostvareni pružanjem usluga Centralne banke priznaju se u dobit ili gubitak u trenutku pružanja usluge. Centralna banka obračunava prihode od naknada i provizija u skladu sa utvrđenim tarifama za svoje usluge. Usluge koje pruža Centralna banka uključuju usluge domaćim bankama, deponentima i drugim nebankarskim klijentima. One nastaju po osnovi transakcija u platnim sustavima, obrade novca, transakcija konverzije i ostalih usluga.

Rashodi od naknada i provizija nastaju po osnovi primljenih usluga koje se odnose na upravljanje deviznim pričuvama Centralne banke i priznaju se u dobit ili gubitak kada je usluga primljena.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.9. Priznavanje prihoda i rashoda (nastavak)

Transakcije u stranim valutama i tečajne razlike

Prilikom početnog priznavanja, transakcije u stranim valutama evidentiraju se u KM primjenjujući na iznos u stranoj valuti promptni devizni tečaj između KM i strane valute na datum transakcije.

Monetarne stavke iskazane u stranim valutama preračunavaju se u KM primjenom tečaja sa tečajne liste Centralne banke na datum izvještavanja. Nemonetarne stavke iskazane u stranim valutama mjerene po povijesnom trošku preračunavaju se po tečaju važećem na datum transakcije. Nemonetarne stavke iskazane u stranim valutama mjerene po fer vrijednosti preračunavaju se koristeći tečaj koji je bio važeći na datum mjerenja fer vrijednosti.

Tečajne razlike proizašle iz transakcija monetarnih stavki ili iz preračunavanja monetarnih stavki po tečajevima različitim od onih po kojima su početno priznane u tekućem ili u prethodnim izvještajnim razdobljima, priznaju se u dobit ili gubitak kada nastanu. Zbog pravila valutnog odbora, ne postoje tečajne razlike od monetarnih stavki denominiranih u EUR valuti.

Srednji tečajevi najznačajnijih valuta dani su u nastavku:

Srednji tečaj:	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
	KM	KM
EUR	1,95583	1,95583
CHF	1,887320	1,801446
GBP	2,330311	2,165757
USD	1,725631	1,592566
XDR	2,420301	2,315409

Prihod od dividende

Prihod od dividende na vlasničke instrumente priznaje se u dobit ili gubitak kada se uspostavi pravo Centralne banke da prima uplate. Prihod od dividende potiče od dionica BIS banke koje Centralna banka drži (bilješke 15 i 26).

Primanja uposlenih

Kratkoročna primanja uposlenih

U skladu sa domaćim propisima, a u ime svojih uposlenika, Centralna banka uplaćuje porez na dohodak i doprinose za mirovinsko, invalidsko, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plaće, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tijekom godine od iznosa bruto plaće. Centralna banka plaća ove poreze i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnoj i kantonalnoj razini), Republike Srpske i Brčko Distrikta.

Osim toga, naknade za topli obrok, prijevoz i regres isplaćuju se u skladu sa domaćim zakonskim zahtjevima. Ovi troškovi se priznaju u dobit ili gubitak u razdoblju u kojem su nastali.

Dugoročna primanja uposlenih

Prema domaćim zakonskim propisima, prilikom odlaska u mirovinu uposlenici Centralne banke imaju pravo na otpremninu, a po ispunjenju zakonskih uvjeta kao što su starost ili godine provedene u radnom odnosu, koja se u skladu sa internim aktima Centralne banke dodjeljuje u visini od šest redovitih mjesečnih plaća uposlenika isplaćenih u zadnjih šest mjeseci. Takve isplate se tretiraju kao ostala dugoročna primanja uposlenih. Centralna banka angažira ovlaštenog aktuara u svrhu izrade aktuarskog obračuna u skladu sa metodom projicirane kreditne jedinice.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.9. Priznavanje prihoda i rashoda (nastavak)

Troškovi proizvodnje novčanica i kovanica

Troškovi koji se odnose na proizvodnju i dizajn novčanica i kovanica početno su priznani kao unaprijed plaćeni troškovi u okviru ostale imovine Centralne banke i naknadno se amortiziraju priznavanjem troškova kroz dobit ili gubitak tijekom razdoblja od pet godina.

Porezi

Centralna banka je obvezna da plaća porez na dodanu vrijednost za sve kupljene robe i usluge. Ova plaćanja su dio administrativnih i ostalih operativnih troškova Centralne banke. Prema zakonima o porezu na dobit (i Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske), Centralna banka je oslobođena od obveza plaćanja poreza na dobit.

3.10. Upravljanje sredstvima za i u ime trećih osoba

Centralna banka također vodi određene račune u stranim valutama vezane za sporazume između vlada BiH i njezinih entiteta, te inozemnih vlada i finansijskih organizacija, kao i račune u stranim valutama državnih institucija i agencija, te komercijalnih banaka za koje Centralna banka djeluje kao agent (bilješka 34).

3.11. Finansijski aranžmani Bosne i Hercegovine sa Međunarodnim monetarnim fondom

Na osnovi finansijskih aranžmana zaključenih između BiH, Centralne banke i Međunarodnog monetarnog fonda („MMF”), izvješće o finansijskom položaju Centralne banke sadrži sljedeće stavke koje se odnose na članstvo BiH u MMF-u: držanje posebnih prava vučenja koja su dio deviznih pričuva Centralne banke i koja su kamatonosna, MMF-ov račun br. 1 i MMF-ov račun br. 2 koji su dio finansijskih obveza Centralne banke. Ovi računi su također uključeni u iskazivanje poštivanja pravila valutnog odbora (bilješka 4).

Ostale aktivne i pasivne stavke koje se odnose na MMF, a koje pripadaju ili koje su odgovornost BiH, evidentirane su na posebnom povjerilačkom fondu u okviru izvanbilančne evidencije. Centralna banka ima obvezu da osigura odgovarajuće evidencije po osnovi transakcija između BiH i MMF-a, ali djelujući striktno u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci i domaćim zakonskim propisima u BiH koji reguliraju inozemni dug BiH (bilješka 35).

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.12. Značajne računovodstvene prosudbe i procjene

U pripremi financijskih izvješća Centralne banke u skladu sa MSFI Uprava primjenjuje prosudbe i radi procjene koje se kontinuirano razmatraju. U procjeni značajnih prosudbi i procjena, Uprava uzima u obzir pretpostavke zasnovane na povijesnom iskustvu i očekivanjima o budućnosti za koja se smatra da su razumna u danim okolnostima.

Značajne prosudbe i procjene utječu na iskazane iznose imovine i obveza, kao i objavljivanje iznosa potencijalne imovine i obveza na datum izvještavanja, te odgovarajuće iskazane iznose prihoda i rashoda za izvještajno razdoblje. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od ovih procjena. Promjene u računovodstvenim politikama Centralne banke se primjenjuju retrospektivno kada je to primjenjivo u skladu sa MSFI. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utječe samo na to razdoblje ili i u razdoblju izmjene i u budućim razdobljima, ako izmjena utječe i na tekuća i na buduća razdoblja. U ovim financijskim izvješćima nije bilo promjena u primjenjenim računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama.

Ova financijska izvješća su pripremljena prema uvjetima koji su postojali na dan 31. prosinca 2021. godine. Uvjeti u budućnosti mogu biti drukčiji od onih koji su rezultirali financijskim informacijama objavljenim u ovim financijskim izvješćima. Uprava uzima u obzir trenutnu neizvjesnost u svezi sa utjecajem globalne pandemije COVID-19 u pogledu potencijalno značajnog utjecaja na cjelokupan financijski položaj i učinak Centralne banke.

Ključne pretpostavke i procjene vezane za materijalno značajne pozicije izvješća o financijskom položaju su prikazane u nastavku:

Poslovni model

Bilješka 3.1.1.: Određivanje poslovnog modela u okviru kojeg se drži financijska imovina i procjena ugovornih uvjeta financijske imovine vezanih za zahtjev „plaćanje samo glavnice i kamate“. Ove procjene određuju klasificiranje financijske imovine.

Umanjenje financijske imovine

Centralna banka izračunava očekivane kreditne gubitke za određene klase financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku i dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Bilješka 6.1. opisuje pretpostavke korištene u određivanju ulaznih podataka u model za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka, uključujući i zahtjev za budućim informacijama koje su korištene u izvještajnim razdobljima.

Fer vrijednost imovine i obveza

Poslovna politika Centralne banke je da objavi informacije o fer vrijednosti financijske imovine ili obveza za koje postoje službene tržišne informacije ili se vrijednost može izračunati na osnovi alternativnih tehnika vrednovanja i kada se fer vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Centralne banke, iznosi u financijskim izvješćima odražavaju najvjerodostojniju i najkorisniju procjenu fer vrijednosti za potrebe financijskog izvještavanja u skladu sa MSFI. Za više informacija o mjerenju fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza pogledati bilješku 5.

Amortizacija i primijenjene stope amortizacije

Obračun amortizacije i stope amortizacije su zasnovani na procijenjenom ekonomskom korisnom vijeku trajanja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine. Jednom godišnje Centralna banka procjenjuje ekonomski korisni vijek trajanja na osnovi postojećih pretpostavki.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.13. Ekonomske posljedice globalne pandemije COVID-19 i njihov utjecaj na finansijska izvješća Centralne banke u 2021. godini**

Globalna pandemija koronavirusa COVID-19 i njezine ekonomske posljedice nastavile su otežavati odvijanje poslovnih operacija Centralne banke tijekom 2021. godine. Centralna banka je kontinuirano poduzimala sve dozvoljene mogućnosti usmjerene isključivo na zaštitu i integritet aranžmana valutnog odbora u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci.

Okolnosti u kojima je Centralna banka obavljala svoje poslovanje, kako na strani domaćeg poslovnog okruženja, tako i na strani međunarodnog poslovnog okruženja, su utjecale na iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda Centralne banke za 2021. godinu.

U 2021. godini monetarne obveze Centralne banke su zabilježile godišnji rast koji je ujedno i najveći rast monetarnih obveza od postojanja Centralne banke. Godišnji rast monetarnih obveza Centralne banke je bio determiniran smanjenom kreditnom aktivnosti komercijalnih banaka, povećanim inozemnim zaduživanjem u BiH i bezuvjetnim doznačavanjem sredstava BiH od strane međunarodnih finansijskih institucija. Ove okolnosti su dodano negativno izložile proces investiranja deviznih pričuva Centralne banke volatilnim i nepovoljnim uvjetima na međunarodnom poslovnom okruženju, kao i povećanim finansijskim rizicima.

Trend visoke razine viška likvidnosti u bankarskom sustavu u BiH je nastavljen i tijekom 2021. godine. Centralna Banka je nastavila sa implementiranjem projekta inoviranja okvira politike obvezne pričuve kao jedinog instrumenta monetarne politike kojeg ima na raspolaganju po Zakonu o Centralnoj banci. Tijekom 2021. godine, uvedena je negativna naknada na sredstva obvezne pričuve po osnovi osnovice za obračun u stranim valutama i u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom. Navedena mjera ima za cilj stimuliranje držanja depozita u domaćoj valuti u komercijalnim bankama, odnosno destimuliranja njihovog deponiranja u EUR valuti. Ova mjera je usmjerena na jačanje domaće valute čime se jača i njena stabilnost. Međutim, komercijalne banke su nastavile akumulirati značajne iznose sredstava iznad obveznih pričuva na računima kod Centralne banke. Na dan 31. prosinca 2021. godine, iznos sredstava iznad obveznih pričuva komercijalnih banaka je značajno veći od samih obveznih pričuva. Za više informacija pogledati sljedeće bilješke:

Bilješka	Naziv
17	Depoziti banaka
21	Neto kamatni prihodi

Tijekom 2021. godine prodane su obveznice Republike Srpske u iznosu od 586.749 tisuća KM (300.000 tisuća EUR) po osnovi inozemnog zaduživanja na Londonskoj burzi. Centralna banka je izvršila prodaju KM na zahtjev komercijalnih banaka po osnovi ovog zaduženja za EUR valutu. Ovo zaduživanje je dodano povećalo monetarne obveze Centralne banke.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.13. Ekonomske posljedice globalne pandemije COVID-19 i njihov utjecaj na financijska izvješća Centralne banke u 2021. godini (nastavak)

Praksa držanja sredstava na računima Centralne banke umjesto povlačenja tih sredstava za namjeravanu svrhu je nastavljena i od strane deponenata Centralne banke. Zajedno sa akumuliranjem sredstava od strane komercijalnih banaka, ove okolnosti na strani deponenata su dodano povećavale monetarne obveze Centralne banke i negativno utjecale na njene financijske učinke.

Tijekom 2021. godine, Bosni i Hercegovini su doznačena značajna sredstva od strane međunarodnih financijskih institucija posredstvom Centralne banke, kako slijedi:

Alociranje posebnih prava vučenja: Na osnovi odluke Odbora guvernera MMF-a, Bosni i Hercegovini su doznačena sredstva po osnovi alociranja posebnih prava vučenja (SDR) u iznosu od 602.540 tisuća KM. Navedena sredstva su doznačena kao mjera za ublažavanje posljedica krize uzrokovane pandemijom koronavirusa COVID-19. Centralna banka je uredno izvršila svoju zakonsku ulogu depozitara, bankara i fiskalnog agenta Bosne i Hercegovine.

Sredstva Europske komisije: Tijekom 2021. godine, Europska komisija je doznačila sredstva za Bosnu i Hercegovinu u iznosu od 243.112 tisuća KM (124.301 tisuća EUR) prema Sporazumu o kreditnoj liniji između Europske unije i Bosne i Hercegovine. Doznačena sredstva predstavljaju prvu tranšu sredstava makrofinancijske pomoći na osnovi Sporazuma o kreditnoj liniji između Europske unije i Bosne i Hercegovine. Centralna banka je izvršila transfer doznačenih sredstava na podračune Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta prema procentima utvrđenim u Memorandumu o razumijevanju između Europske unije i Bosne i Hercegovine. Na dan 31. prosinca 2021. godine, nisu povučena sva sredstva po ovom sporazumu od strane deponenata.

Za više informacija po osnovi navedenih okolnosti u svezi deponenata Centralne banke, pogledati sljedeće bilješke:

Bilješka	Naziv
18	Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija
35	Članstvo BiH u MMF-u

Tijekom 2021. godine, međunarodno poslovno okruženje na kojem Centralna banka investira devizne pričuve je nastavilo biti okruženje negativnih kamatnih stopa i prinosa dužničkih instrumenata zemalja Eurozone, kao i okruženje sve izraženije volatilnosti tržišnih cijena dužničkih instrumenata. Iako se ekonomija Eurozone postupno počela otvarati uslijed poboljšanja situacije povezane sa pandemijom i znatnim napretkom u postupku cijepljenja, nastavak pandemije, širenje novih sojeva virusa i njegove posljedice na ekonomske i financijske uvjete su bili značajan izvor rizika, nesigurnosti i visoke volatilnosti. Uvjeti na međunarodnom financijskom tržištu Eurozone nastavljaju biti pod dominantnim utjecajem ekspanzivne monetarne politike Europske središnje banke. Ključne kamatne stope Europske središnje banke su bile nepromijenjene u 2021. godini sa neizvjesnim očekivanjima njihove promjene u narednom razdoblju.

Pored toga, doznačavanjem sredstava po osnovi alociranja SDR-a i makrofinancijske pomoći, zajedno sa sve značajnijim akumuliranjem sredstava iznad obveznih pričuva komercijalnih banaka, devizne pričuve Centralne banke su postale dodano izložene nepovoljnim uvjetima za investiranje na međunarodnom financijskom tržištu Eurozone.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.13. Ekonomske posljedice globalne pandemije COVID-19 i njihov utjecaj na finansijska izvješća Centralne banke u 2021. godini (nastavak)**

Tijekom 2021. godine, Centralna banka je aktivno prilagođavala proces investiranja deviznih pričuva okolnostima neuobičajenog i značajnog rasta monetarnih obveza, kao i postojećim uvjetima za investiranje deviznih pričuva unutar zakonski propisanog okvira za investiranje. Navedene okolnosti, kako na strani monetarnih obveza, tako i po pitanju otežanih mogućnosti za investiranje deviznih pričuva, su imale sinergijski negativan efekat na finansijske učinke Centralne banke za 2021. godinu. Pokrivenost monetarne pasive neto deviznim pričuvama u svakom momentu je bio primarni cilj Centralne banke koji je u potpunosti ispoštovan. Za više informacija pogledati sljedeće bilješke:

Bilješka	Naziv
4	Aranžman valutnog odbora
6	Upravljanje finansijskim rizicima
10	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
21	Neto kamatni prihodi

4. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA

Valutni odbor je aranžman sa fiksnim deviznim tečajom koji je vezan za stabilnu stranu valutu tzv. rezervnu valutu, gdje se ukupan iznos domaće valute u svakom trenutku može slobodno konvertirati u rezervnu valutu. Svaka emitovana KM ima puno pokriće u stranoj valuti za koju je vezana prema unaprijed definiranom deviznom fiksnom tečaju prema EUR valuti. Članom 31. Zakona o Centralnoj banci definirano je pravilo za izdavanje valute „valutni odbor“ prema kojem je Centralna banka obvezna da osigura da ukupan iznos njezine monetarne pasive nikada ne pređe ekvivalentan iznos (izražen u KM) njezinih deviznih pričuva.

Detalji poštivanja tog pravila su sljedeći:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Bruto devizne pričuve	16.348.142	13.868.029
Gotovina u stranim valutama	469.585	142.202
Depoziti kod inozemnih banaka	3.945.097	3.832.072
Posebna prava vučenja u MMF-u	1.881	879
Dužnički instrumenti	11.629.592	9.601.315
Monetarno zlato	301.987	291.561
Obveze prema nerezidentima	2.331	1.688
Neto devizne pričuve (Bruto devizne pričuve umanjene za obveze prema nerezidentima)	16.345.811	13.866.341
Monetarna pasiva	15.573.031	12.970.643
Novčanice i kovanice u optjecaju	6.923.818	6.172.457
Depoziti banaka	7.219.617	5.901.142
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	1.429.596	897.044
NETO STRANA AKTIVA (Neto devizne pričuve umanjene za monetarnu pasivu)	772.780	895.698

Neto strana aktiva Centralne banke je glavni financijski indikator postizanja i održavanja stabilnosti domaće valute u BiH i njena osnovna mjera uspješnog poslovanja. Pošto čini dio deviznih pričuva, neto strana aktiva se ne može smatrati imovinom Centralne banke koja je raspoloživa za fiskalne namjene i korištenje deviznih pričuva Centralne banke u fiskalne namjene je eksplicitno zabranjeno Zakonom o Centralnoj banci. Neto strana aktiva je iznos koji garantira stabilnost domaće valute, odnosno monetarnu stabilnost i apsorpira potencijalne financijske rizike koji proizilaze iz upravljanja bruto deviznim pričuvama.

Kako je objavljeno u bilješci 3.13, otežane okolnosti za investiranje deviznih pričuva su bile dominantno determinirane značajnim rastom monetarne pasive u 2021. godini. Rast monetarne pasive, uzrokovan inozemnim zaduživanjem u Bosni i Hercegovini, kao i smanjena kreditna aktivnost komercijalnih banaka, izlagali su investiranje deviznih pričuva Centralne banke volatilnim i nepovoljnim uvjetima na međunarodnom financijskom tržištu koji su amortizirani neto stranom aktivom.

4. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA (NASTAVAK)

Tijekom 2021. godine, osciliranje u promjenama finansijske imovine Centralne banke koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti su utjecale na iznos neto strane aktive. Više informacija o ovim promjenama je objavljeno u bilješkama 10 i 11. Više informacija o finansijskim rizicima kojima je Centralna banka bila izložena u upravljanju bruto deviznim pričuvama je objavljeno u bilješci 6.

Na datume izvještavanja, razina kapitaliziranosti Centralne banke je osigurala izvršavanje njezinih funkcija propisanih Zakonom o Centralnoj banci. Za više informacija pogledati bilješku 31.

5. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom imovine ili plaćena za prijenos obveze u redovitoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, neovisno od toga da li je ona vidljiva neposredno ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obveze, Centralna banka uzima u obzir obilježja imovine ili obveze koju bi tržišni sudionici uzeli u obzir prilikom procjenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

Procjenjene fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obveza Centralne banke su određene koristeći raspoložive tržišne informacije, ukoliko ih ima, i odgovarajuće metodologije vrednovanja.

Osim toga, u svrhu finansijskog izvještavanja, mjerenje fer vrijednosti se kategorizira u Razinu 1, 2 ili 3 u ovisnosti od stupnja raspoloživosti mjerenja fer vrijednosti i značaja ulaznih podataka za cjelokupno mjerenje fer vrijednosti, što je opisano u nastavku:

- Razina 1 ulazni podaci su kotirane cijene (neprilagođene) za identičnu imovinu i obveze na aktivnim tržištima kojima Centralna banka može pristupiti na datum mjerenja;
- Razina 2 ulazni podaci su podaci, osim kotiranih cijena uključenih u Razinu 1, koji su bilo izravno ili neizravno raspoloživi za imovinu i obveze; i
- Razina 3 ulazni podaci su podaci koji nisu raspoloživi za imovinu ili obveze.

5. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA (NASTAVAK)

5.1. Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti

Sljedeća tablica daje analizu financijske imovine mjerene po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja po razinama hijerarhije fer vrijednosti unutar koje je mjerenje fer vrijednosti kategorizirano. Ovi iznosi se baziraju na vrijednostima koje su prikazane u izvješću o financijskom položaju.

U tisućama KM

31. prosinca 2021.

Financijska imovina	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>				
Dužnički instrumenti	11.629.592	-	-	11.629.592
Monetarno zlato	301.987	-	-	301.987
UKUPNO	11.931.579	-	-	11.931.579

U tisućama KM

31. prosinca 2020.

Financijska imovina	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>				
Dužnički instrumenti	9.601.315	-	-	9.601.315
Monetarno zlato	291.561	-	-	291.561
UKUPNO	9.892.876	-	-	9.892.876

Financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti u izvješću o financijskom položaju koristeći zadnje poslijepodnevne cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu, preuzete sa službenih servisa, a što odgovara Razini 1 hijerarhije na datume izvještavanja. Za mjerenje fer vrijednosti dužničkih instrumenta koriste se tržišne cijene sa službenog servisa Bloomberg, a za mjerenje fer vrijednosti monetarnog zlata koristi se cijena unce zlata preuzeta sa službenog servisa Reuters.

5. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA (NASTAVAK)

5.2. Finansijska imovina i finansijske obveze koji se ne mjere po fer vrijednosti

U tisućama KM

		31. prosinca 2021.
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Financijska imovina		
<i>Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku:</i>		
Gotovina u stranim valutama	469.585	469.585
Depoziti kod inozemnih banaka	3.945.097	3.936.151
Posebna prava vučenja u MMF-u	1.881	1.881
Ostala finansijska imovina	3.349	3.349
	4.419.912	4.410.966
<i>Financijska imovina klasificirana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – izbor troška stjecanja:</i>		
Ostala ulaganja	27.813	27.813
	27.813	27.813
Ukupno	4.447.725	4.438.779
Financijske obveze		
<i>Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku:</i>		
Novčanice i kovanice u optjecaju	6.923.818	6.172.457
Depoziti banaka	7.219.617	7.203.407
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	1.429.596	1.426.386
Ostale finansijske obveze	8.023	8.023
Ukupno	15.581.054	14.810.273

5. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA (NASTAVAK)

5.2. Financijska imovina i financijske obveze koji se ne mjere po fer vrijednosti (nastavak)

U tisućama KM

	Knjigovodstvena vrijednost	31. prosinca 2020. Fer vrijednost
Financijska imovina		
<i>Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku:</i>		
Gotovina u stranim valutama	142.202	142.202
Depoziti kod inozemnih banaka	3.832.072	3.823.212
Posebna prava vučenja u MMF-u	879	879
Ostala financijska imovina	2.496	2.496
	3.977.649	3.968.789
<i>Financijska imovina klasificirana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – izbor troška stjecanja:</i>		
Ostala ulaganja	27.813	27.813
	27.813	27.813
Ukupno	4.005.462	3.996.602
Financijske obveze		
<i>Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku:</i>		
Novčanice i kovanice u optjecaju	6.172.457	6.172.457
Depoziti banaka	5.901.142	5.887.547
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	897.044	894.977
Ostale financijske obveze	3.759	3.759
Ukupno	12.974.402	12.958.740

Uprava smatra da knjigovodstvene vrijednosti gotovine u stranim valutama, posebnih prava vučenja u MMF-u, ostale financijske imovine, novčanica i kovanica u optjecaju i ostalih financijskih obveza priznane u financijskim izvješćima odgovaraju njihovoj tržišnoj vrijednosti na datume izvještavanja.

Na datume izvještavanja, fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se ne mjere po fer vrijednosti uključena je u kategoriju Razina 2, a utvrđena je u skladu s općeprihvaćenim modelima procjenjivanja baziranim na analizi diskontiranog novčanog toka, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovorne strane. Centralna banka koristi diskontnu stopu koja predstavlja ponderirani prosjek kamatnih stopa na depozite pravnih osoba, za cijelo bankarsko tržište u BiH.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA

Financijska imovina po osnovi koje je Centralna banka izložena financijskim rizicima (kreditni rizik, tržišni rizici i rizik likvidnosti) su:

- Gotovina u stranim valutama,
- Depoziti kod inozemnih banaka (središnjih banaka, poslovnih banaka i BIS-a),
- Posebna prava vučenja u MMF-u,
- Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit,
- Monetarno zlato,
- Ostala financijska imovina (potraživanja od domaćih banaka, krediti uposlenim i ostala potraživanja) i
- Ostala ulaganja.

Uslijed globalne pandemije COVID-19 početkom ožujka 2020. godine, Europska središnja banka je poduzela dodatne nestandardne mjere monetarne politike s ciljem stabiliziranja tekućih uvjeta na financijskim tržištima. Međutim, sredinom 2021. godine postalo je jasno da tržišni prinosi neće još dugo ostati na veoma niskoj razini. Radi stabilnosti valutnog odbora, Centralna banka je značajno skratila modificirano trajanje portfelja dužničkih instrumenata i na taj način smanjila izloženost kamatnom riziku. Izvršena su određena prilagođavanja ograničenja kreditnog rizika, pri čemu je uzeto u obzir da nema značajnijeg porasta kreditnog rizika, budući da nacionalne središnje banke iz sustava ESB-a otkupljuju državne dužničke instrumente zemalja Eurozone.

6.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od neizvršenja ugovornih obveza od strane druge ugovorne strane ili emitenta dužničkih vrijednosnih papira s fiksnim prihodom, pri čemu ugovorna strana predstavlja subjekta kod kojeg se, u skladu s propisima Centralne banke, drže ili su investirana sredstva deviznih pričuva. Upravljanje ovom vrstom rizika ostvaruje se:

- ograničenjem obujma financijskih instrumenata,
- ograničenjem ugovornih strana i emitenata na one s prihvatljivim kompozitnim kreditnim rejtingom,
- definiranjem ograničenja u pogledu koncentracije za investiranje kod svake pojedinačne ugovorne strane,
- ograničenjem maksimalnog iznosa koji se može investirati u pojedinačne vrste financijskih instrumenata,
- ograničenjem veličine emisije pojedinačnog vrijednosnog papira i
- ograničenjem ročnosti investiranja.

Za sredstva koja su evidentirana u izvanbilančnoj evidenciji, Centralna banka nije izložena kreditnom riziku, jer sav rizik koji eventualno može rezultirati iz osnova plasmana tih sredstava snose ugovorno vlasnici sredstava (pogledati bilješke 34 i 35).

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka

Financijska imovina za koju Centralna banka vrši izračun očekivanih kreditnih gubitaka obuhvaća:

- depozite kod inozemnih banaka,
- posebna prava vučenja u MMF-u,
- dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i
- ostala financijska imovina (potraživanja od domaćih banaka, krediti uposlenim i ostala potraživanja).

Osnovni kriterijum za definiranje ograničenja izloženosti kreditnom riziku predstavlja kompozitni kreditni rejting. Kompozitni kreditni rejting predstavlja prosjek razina postojećih kreditnih rejtinga dodijeljenih određenom emitentu od strane najmanje dvije od tri kreditne rejting agencije (Standard & Poor's, Fitch Ratings ili Moody's).

Financijsku imovinu koja ima kompozitni kreditni rejting razine AA minus (AA-) ili viši, Centralna banka tretira kao izloženost kreditnom riziku niske razine.

Financijsku imovinu koja ima kompozitni kreditni rejting razine od BBB minus (BBB-) do A plus (A+), Centralna banka tretira kao izloženost kreditnom riziku srednje razine.

Financijsku imovinu koja ima kompozitni kreditni rejting razine nižeg od BBB minus (BBB-), Centralna banka tretira kao izloženost kreditnom riziku visoke razine.

U nedostatku kreditnog rejtinga, Centralna banka procjenjuje kapacitet dužnika da uredno izmiruje dospjele ugovorne novčane obveze.

Model umanjenja vrijednosti financijske imovine definira tri faze raspodjele izloženosti, u ovisnosti od razina kreditnog rizika kod inicijalnog priznavanja i na osnovi promjena razine kreditnog rizika nakon inicijalnog priznavanja kao što je prikazano u nastavku:

1. Faza 1 raspodjele izloženosti – Financijska imovina koju Centralna banka prilikom inicijalnog priznavanja tretira kao izloženost kreditnom riziku niske ili srednje razine alocira se u Fazu 1. Prema internim aktima Centralne banke, ulaganje deviznih sredstava koje podrazumijeva izlaganje kreditnom riziku visoke razine nije dozvoljeno. Svako ulaganje sredstava deviznih pričuva prilikom inicijalnog priznavanja alocira se u Fazu 1 raspodjele izloženosti.
2. Faza 2 raspodjele izloženosti – Ukoliko dođe do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje, financijska imovina koja je bila alocirana u Fazu 1 prelazi u Fazu 2.
3. Faza 3 raspodjele izloženosti – Ukoliko se financijskoj imovini dodijeli status neispunjavanja obveza (eng. Default), financijska imovina prelazi u Fazu 3.

Izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka vrši se ili na 12-mjesečnoj ili na cjeloživotnoj osnovi, u ovisnosti od toga koja je razina kompozitnog kreditnog rejtinga financijske imovine, da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja financijske imovine ili je financijska imovina kreditno umanjena.

Za financijsku imovinu koja je alocirana u Fazu 1, vrši se obračun 12-mjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka, dok se za financijsku imovinu koja je alocirana u Fazu 2 ili Fazu 3, vrši obračun cjeloživotnih očekivanih kreditnih gubitaka.

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

Značajno povećanje kreditnog rizika

Značajno povećanje kreditnog rizika, kao kriterijuma za transfer izloženosti u Fazu 2, predstavlja:

- smanjenje ocjene kompozitnog kreditnog rejtinga za više od dva podioka u odnosu na datum inicijalnog priznavanja, osim u slučaju da se financijska imovina i nakon smanjenja ocjene kompozitnog kreditnog rejtinga tretira kao izloženost kreditnom riziku niske razine na datum izvještavanja ili
- smanjenje ocjene kompozitnog kreditnog rejtinga financijske imovine ispod investibilne razine kompozitnog kreditnog rejtinga, tj. ispod ocjene BBB minus (BBB-).

Financijska imovina se ne može iz Faze 1 realocirati u Fazu 2 ukoliko Centralna banka smatra da dužnik koji nema dodijeljen kreditni rejting ima veliki kapacitet da uredno izmiruje dospelje ugovorne obveze. U Fazu 2 ne može se alocirati ni financijska imovina koja i nakon smanjenja razine kompozitnog kreditnog rejtinga, ima razinu AA minus (AA-) ili višu, obzirom da se tretira kao izloženost kreditnom riziku niske razine.

Ukoliko se financijski instrument sastoji iz više tranši koje su inicijalno priznane u različitim razdobljima i koje su u različitim razdobljima imale različite kompozitne kreditne rejtinge, uvažavajući konzervativni pristup, kao relevantno uzima se izračunano povećanje kreditnog rizika od najvišeg podioka.

Ukoliko je do promjene ocjene kreditnog rizika došlo uslijed promjene metodologije određene kreditne rejting agencije i ne radi se o značajnom povećanju kreditnog rizika u odnosu na inicijalno procijenjene rizike, izloženosti se ne klasificiraju u Fazu 2.

Centralna banka može na osnovi vlastite analize za svaki individualni financijski instrument odrediti alociranje tog financijskog instrumenta u Fazu 2 ili Fazu 3. Ukoliko su otklonjeni uzroci koji su doveli do alociranja financijske imovine u Fazu 2, izloženost se može vratiti u Fazu 1, ali minimalno 90 dana nakon otklanjanja uzroka.

Pored navedenih kriterijuma, klasificiranje po fazama može se vršiti i na osnovi pretpostavke da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika ukoliko plaćanje kasni 30 ili više dana, pri čemu se financijska imovina klasificira u Fazu 2 (eng. underperforming) ukoliko plaćanje kasni 30-89 dana. Financijska imovina se klasificira u Fazu 3 (eng. nonperforming) ukoliko plaćanje kasni 90 ili više dana.

Definicija statusa neispunjavanja obveza (eng. Default)

Kriterijum za status neispunjavanja obveza predstavljaju objektivni dokazi umanjena vrijednosti, i to posebno:

- značajne financijske poteškoće emitenta vrijednosnog papira,
- nepoštivanje ugovornih obveza u smislu kašnjenja po obvezama glavnice i kamate,
- eventualno restrukturiranje ili izmjena postojećih uvjeta servisiranja obveza po osnovi duga proizašlog iz financijskog instrumenta iz razloga koji se odnose na financijske poteškoće emitenta,
- vjerojatnost stečaja i/ili likvidiranja ili drugi oblik financijskog reorganiziranja i/ili
- nestanak aktivnog tržišta za trgovanje.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

Izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Očekivani kreditni gubitci se izračunavaju kao produkt tri varijable: vjerojatnost neispunjenja obveza (eng. PD - Probability of Default), gubitka u slučaju neispunjenja obveza (eng. LGD – Loss Given Default) i izloženosti (eng. EAD – Exposure at Default), koji se definiraju kako slijedi:

- **Vjerojatnost neispunjenja obveza (PD)** predstavlja procjenu vjerojatnosti da druga ugovorna strana neće biti u mogućnosti da ispunji svoje obveze po osnovi duga. U izvještajnim razdobljima koristio se isti način kalkulacije PD-a u skladu sa metodologijom Centralne banke za izračun očekivanih kreditnih gubitaka koja je u primjeni od 1. siječnja 2019. godine. Za izračunavanje umanjenja vrijednosti, u skladu sa najboljim praksama u drugim središnjim bankama u regionu i u Europskoj uniji, a koje su u obvezi primjene MSFI, Centralna banka kao parametar vjerojatnosti neispunjenja obveza, koristi procjene na osnovi podataka iz tranzicijskih matrica koje objavljuju kreditne rejting agencije i ekspertske ocjene u vidu fiksnih postotaka vjerojatnosti neispunjenja obveza. Za izračunavanje vjerojatnosti neispunjenja obveza procjene se rade na osnovi tranzicijskih matrica za korporacije na globalnoj razini koje sadrže podatke o prosječnoj stopi jednogodišnje tranzicije odgovarajuće dugoročne razine kreditnog rejtinga u status „D“, tj. default ili status „SD“, tj. selective default. Na osnovi navedenih podataka vrše se procjene vjerojatnosti neispunjenja obveza za izloženosti prema stranim komercijalnim bankama i stranim državama, odnosno stranim središnjim bankama i vladama, za koje je moguće izračunati kompozitne kreditne rejtinge. Pri procjeni vjerojatnosti neispunjenja obveza za izloženosti prema stranim državama, odnosno stranim središnjim bankama i vladama, u obzir se uzima i prvi nenulti podatak o stopi jednogodišnje tranzicije razine suverenih rejtinga u status „D“, tj. default ili status „SD“, tj. selective default iz tranzicijskih matrica za suverene rejtinge. Za izloženosti za koje nije moguće izračunati kompozitne kreditne rejtinge, u oba izvještajna razdoblja, koriste se ekspertske ocjene u vidu fiksnih procenata, odnosno pojednostavljeni pristup u skladu sa analizom trenutnog stanja i dosadašnjeg iskustva.
- **Gubitak u slučaju neispunjenja obveza (LGD)** predstavlja procjenu postotne izloženosti emitentu koja se u slučaju nastanka neispunjenja obveza neće moći naplatiti. Za gubitak u slučaju neispunjenja obveza se koristi konstantna vrijednost jednogodišnjeg LGD-a u iznosu od 45% u skladu s člankom 161. Uredbe 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. godine (eng. Capital Requirements Regulations odnosno „CRR“).
- **Izloženost (EAD)** predstavlja knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine, odnosno knjigovodstveno stanje na dan inicijalnog priznavanja/na datum izvještavanja.

Centralna banka za ocjenu umanjenja vrijednosti koristi individualni i kolektivni pristup.

S obzirom na strukturu i klasificiranje portfelja, Centralna banka će svaku izloženost za koju se ustvrdi objektivno umanjenje vrijednosti, odnosno status neispunjenja obveza, posmatrati kao individualno značajnu izloženost i primjenjivati individualnu procjenu. Za individualni pristup ocjeni umanjenja vrijednosti koristi se ocjena kroz tri različita scenarija. Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka nije nužno odrediti svaki mogući scenario, ali je potrebno uzeti u obzir rizik ili vjerojatnost nastanka kreditnog gubitka na način koji odražava vjerojatnost nastanka kreditnog gubitka i vjerojatnost izostanka kreditnog gubitka, čak i kada je vjerojatnost nastanka veoma mala.

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

Iznos umanjenja vrijednosti za izloženosti koje su predmet individualne procjene se računa kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i vjerojatnosti ponderirane sadašnje vrijednosti procijenjenih novčanih tokova, diskontirane efektivnom kamatnom stopom, pri čemu se očekivani kreditni gubitci diskontiraju na datum izvještavanja, a ne na datum očekivanog neispunjenja obveza ili na drugi datum.

Za potrebe određivanja značajnog povećanja kreditnog rizika i priznavanja rezerviranja za umanjenje vrijednosti na kolektivnoj osnovi, financijski instrumenti se mogu svrstati u skupine, i to na temelju zajedničkih obilježja kreditnog rizika, kako bi se omogućila lakša provedba analize radi pravovremenog utvrđivanja značajnog povećanja kreditnog rizika.

Izračunavanje umanjenja vrijednosti za financijske instrumente na kolektivnoj osnovi se kod izloženosti klasificiranih u Fazu 1 vrši na 12-mjesečnoj razini, dok se za izloženosti klasificirane u Fazu 2 izračunava cjeloživotni kreditni gubitak.

Uključivanje budućih (eng. forward-looking) informacija

Cilj umanjenja vrijednosti je priznati očekivane kreditne gubitke na cjeloživotnom razdoblju za financijske instrumente kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na inicijalno procijenjene rizike, bez obzira da li se procjena radi na individualnoj ili kolektivnoj osnovi, uzimajući u obzir sve razumne i potkrijepljene informacije uključujući i one koje se odnose na budućnost.

U skladu sa navedenim, uključivanje budućih informacija u izračunavanje očekivanih gubitaka vrši se prilagođavanjem vjerojatnosti gubitka.

S obzirom da Centralna banka u svom portfelju ima financijske instrumente od izdavatelja različitih i po strukturi, kao i zemljopisnoj rasprostranjenosti, s ciljem uključivanja budućih (eng. forward-looking) informacija pri izračunavanju očekivanih kreditnih gubitaka, Centralna banka se oslanja na predviđanja promjene rejtinga (eng. outlook) za pojedine instrumente odnosno izdavatelje.

Predviđanje smjera kretanja rejtinga na izračunanu vjerojatnost gubitka: pozitivno, stabilno ili negativno predviđanje od strane tri najveće rejting agencije je uključeno u vjerojatnoću neispunjenja obveza po principu jednakih vjerojatnosti.

6.1.1. Izloženost kreditnom riziku

Sljedeća tablica prikazuje usklađivanje između početnog i zaključnog stanja umanjenja vrijednosti i rezerviranja za financijsku imovinu na datume izvještavanja:

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.1. Izloženost kreditnom riziku (nastavak)

U tisućama KM

	2021.				2020.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
1. Depoziti kod inozemnih banaka								
Na dan 1. siječnja	807	-	-	807	724	-	-	724
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	4.734	-	-	4.734	4.620	-	-	4.620
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(179)	-	-	(179)	(1.078)	-	-	(1.078)
Otpuštanje zbog prestanaka priznavanja oročenih depozita	(4.449)	-	-	(4.449)	(3.459)	-	-	(3.459)
Na dan 31. prosinca	913	-	-	913	807	-	-	807
2. Posebna prava vučenja u MMF-u								
Na dan 1. siječnja	-	-	-	-	-	-	-	-
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	-	-	-	-	-	-	-	-
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit								
Na dan 1. siječnja	1.598	-	-	1.598	1.343	-	-	1.343
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	1.130	-	-	1.130	713	-	-	713
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(150)	-	-	(150)	(74)	-	-	(74)
Otpuštanje zbog dospjelih instrumenata	(650)	-	-	(650)	(325)	-	-	(325)
<i>Neto povećanje tijekom godine</i>	330	-	-	330	314	-	-	314
Otpuštanje zbog prodanih instrumenata	(142)	-	-	(142)	(59)	-	-	(59)
Na dan 31. prosinca	1.786	-	-	1.786	1.598	-	-	1.598

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.1. Izloženost kreditnom riziku (nastavak)

U tisućama KM

	2021.				2020.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
4. Ostala financijska imovina								
Na dan 1. siječnja	5	-	613	618	5	-	600	605
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	8	-	2	10	7	-	13	20
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(7)	-	(13)	(20)	(7)	-	-	(7)
Na dan 31. prosinca	6	-	602	608	5	-	613	618
Ukupno početno stanje na dan 1. siječnja	2.410	-	613	3.023	2.072	-	600	2.672
Neto povećanje / (otpuštanje) očekivanih kreditnih gubitaka	295	-	(11)	284	338	-	13	351
Ukupno zaključno stanje na dan 31. prosinca	2.705	-	602	3.307	2.410	-	613	3.023

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku - Financijska imovina koja je predmet umanjenja

Sljedeća tablica prikazuje maksimalnu izloženost financijske imovine Centralne banke kreditnom riziku na datume izvještavanja, analiziranu po klasama financijskih instrumenata za koje se očekivani kreditni gubitci računaju i priznaju:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.				31. prosinca 2020.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Klase financijskih instrumenata								
Gotovina u stranim valutama								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	469.585	-	-	469.585	142.202	-	-	142.202
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednost	469.585	-	-	469.585	142.202	-	-	142.202
Depoziti kod inozemnih banaka								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	3.946.010	-	-	3.946.010	3.832.879	-	-	3.832.879
Umanjenje vrijednosti	(913)	-	-	(913)	(807)	-	-	(807)
Knjigovodstvena vrijednost	3.945.097	-	-	3.945.097	3.832.072	-	-	3.832.072
Posebna prava vučenja u MMF-u								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	1.881	-	-	1.881	879	-	-	879
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednost	1.881	-	-	1.881	879	-	-	879
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	11.629.592	-	-	11.629.592	9.601.315	-	-	9.601.315
Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke (priznana u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti)	1.786	-	-	1.786	1.598	-	-	1.598
Bruto knjigovodstvena vrijednost	11.629.592	-	-	11.629.592	9.601.315	-	-	9.601.315
Ostala financijska imovina								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	3.355	-	602	3.957	2.501	-	613	3.114
Umanjenje vrijednosti	(6)	-	(602)	(608)	(5)	-	(613)	(618)
Knjigovodstvena vrijednost	3.349	-	-	3.349	2.496	-	-	2.496

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.1. Kreditni rizik (nastavak)****6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)****b) Maksimalna izloženost kreditnom riziku - Finansijski instrumenti koji nisu predmet umanjnja**

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Knjigovodstvene vrijednosti		
Monetarno zlato	301.987	291.561
Ostala ulaganja	27.813	27.813
UKUPNO	329.800	319.374

Centralna banka ne drži kolaterale i ostala založna sredstva u cilju pokrivanja kreditnog rizika. Na dan 31. prosinca 2021. godine Centralna banka nema imovinu koja je dospjela, a nenaplaćena i ima umanjenu imovinu u iznosu od 602 tisuće KM (Na dan 31. prosinca 2020. godine Centralna banka nema imovinu koja je dospjela, a nenaplaćena i ima umanjenu imovinu u iznosu od 613 tisuća KM).

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Koncentracija prema kreditnom rejtingu

Sljedeće tablice predstavljaju analizu koncentracije financijske imovine Centralne banke prema kompozitnom kreditnom rejtingu ugovorne strane na datume izvještavanja:

U tisućama KM

31. prosinca 2021.

Kreditni rejting	Gotovina u stranim valutama	Depoziti kod inozemnih banaka	Posebna prava vučenja u MMF-u	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Monetarno zlato	Ostala financijska imovina	Ostala ulaganja	Ukupno
AAA	-	1.622.277	-	2.523.051	-	-	-	4.145.328
AA+	-	-	-	1.349.129	-	-	-	1.349.129
AA	-	78.200	-	3.986.839	-	-	-	4.065.039
AA-	-	-	-	1.672.536	-	-	-	1.672.536
A+	-	488.958	-	-	-	-	-	488.958
A	-	1.653.649	-	-	-	-	-	1.653.649
A-	-	102.166	-	1.428.865	-	-	-	1.531.031
II ¹	-	760	1.881	-	301.987	-	27.813	332.441
BBB+	-	-	-	-	-	-	-	-
BBB	-	-	-	669.172	-	-	-	669.172
BBB-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bez rejtinga	469.585	-	-	-	-	3.957	-	473.542
Ukupno	469.585	3.946.010	1.881	11.629.592	301.987	3.957	27.813	16.380.825
Umanjenje vrijednosti	-	(913)	-	-	-	(608)	-	(1.521)
UKUPNO	469.585	3.945.097	1.881	11.629.592²	301.987	3.349	27.813	16.379.304

¹ Međunarodne institucije (eng. International institutions)

² Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke ne umanjuju bruto knjigovodstvenu vrijednost dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

U tisućama KM

31. prosinca 2020.

Kreditni rejting	Gotovina u stranim valutama	Depoziti kod inozemnih banaka	Posebna prava vučenja u MMF-u	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Monetarno zlato	Ostala financijska imovina	Ostala ulaganja	Ukupno
AAA	-	1.743.431	-	2.164.263	-	-	-	3.907.694
AA+	-	-	-	1.283.772	-	-	-	1.283.772
AA	-	722.926	-	3.170.119	-	-	-	3.893.045
AA-	-	-	-	1.269.603	-	-	-	1.269.603
A+	-	391.166	-	-	-	-	-	391.166
A	-	875.876	-	-	-	-	-	875.876
A-	-	-	-	1.095.368	-	-	-	1.095.368
II ³	-	410	879	-	291.561	-	27.813	320.663
BBB+	-	99.070	-	-	-	-	-	99.070
BBB	-	-	-	-	-	-	-	-
BBB-	-	-	-	618.190	-	-	-	618.190
Bez rejtinga	142.202	-	-	-	-	3.114	-	145.316
Ukupno	142.202	3.832.879	879	9.601.315	291.561	3.114	27.813	13.899.763
Umanjenje vrijednosti	-	(807)	-	-	-	(618)	-	(1.425)
UKUPNO	142.202	3.832.072	879	9.601.315⁴	291.561	2.496	27.813	13.898.338

³ Međunarodne institucije (eng. International institutions)⁴ Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke ne umanjuju bruto knjigovodstvenu vrijednost dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Zemljopisna koncentracija rizika financijske imovine sa izloženošću kreditnom riziku

Sljedeće tablice daju informaciju o izloženosti financijske imovine Centralne banke kreditnom riziku po bruto knjigovodstvenim vrijednostima, razvrstano po zemljopisnim regijama na datume izvještavanja. Za potrebe ove objave, Centralna banka je razvrstala izloženosti po regijama na osnovi domicilne zemlje ugovorne strane:

31. prosinca 2021. godine

U tisućama KM	Zemlje			Ukupno
	EU zemlje	nečlanice EU	Bosna i Hercegovina	
Gotovina u stranim valutama	-	-	469.585	469.585
Depoziti kod inozemnih banaka	3.058.334	887.676	-	3.946.010
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	1.881	-	1.881
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.629.592	-	-	11.629.592
Monetarno zlato	-	301.987	-	301.987
Ostala financijska imovina	-	-	3.957	3.957
Ostala ulaganja	10	27.803	-	27.813
Ukupno	14.687.936	1.219.347	473.542	16.380.825
			Umanjenje vrijednosti	(1.521)
			UKUPNO	16.379.304

31. prosinca 2020. godine

U tisućama KM	Zemlje			Ukupno
	EU zemlje	nečlanice EU	Bosna i Hercegovina	
Gotovina u stranim valutama	-	-	142.202	142.202
Depoziti kod inozemnih banaka	2.865.493	967.386	-	3.832.879
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	879	-	879
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9.601.315	-	-	9.601.315
Monetarno zlato	-	291.561	-	291.561
Ostala financijska imovina	-	-	3.114	3.114
Ostala ulaganja	10	27.803	-	27.813
Ukupno	12.466.818	1.287.629	145.316	13.899.763
			Umanjenje vrijednosti	(1.425)
			UKUPNO	13.898.338

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od promjene tržišne vrijednosti financijske imovine i instrumenata uslijed promjene uvjeta na financijskim tržištima. Tržišni rizici sa kojima se Centralna banka susreće u svom poslovanju su: devizni rizik, kamatni rizik i rizik cijene zlata. Cilj upravljanja tržišnim rizicima je kontrola i upravljanje rizicima u okviru prihvatljivih parametara, s ciljem optimiziranja povrata.

U svrhu kvantificiranja efekata tržišnog rizika na vrijednost deviznih pričuva Centralna banka koristi koncept „vrijednosti pod rizikom“ (VaR – Value at Risk). Vrijednost pod rizikom predstavlja statističku mjeru koja pokazuje najveći mogući gubitak portfelja deviznih pričuva koji može nastati uslijed promjene cijena financijskih instrumenata i promjene deviznih tečajeva, uz određenu razinu pouzdanosti za određeni vremenski interval. Vrijednost VaR za tržišni rizik se izračunava analitičkom (parametarskom) metodom, na osnovi srednje vrijednosti dobitka/gubitka ili stope prinosa posmatranog portfelja i standardne devijacije posmatranih podataka. Centralna banka pri obračunu VaR primjenjuje razinu pouzdanosti od 99% za vremenski interval od deset dana.

Za izračunavanje vrijednosti VaR portfelja deviznih pričuva Centralne banke, uzimaju se u obzir sve pozicije u portfelju deviznih pričuva koje su izložene tržišnim rizicima, odnosno deviznom, kamatnom i cjenovnom riziku. Na dan 31. prosinca 2021. godine, izloženost deviznih pričuva Centralne banke (VaR uz razinu pouzdanosti 99% za vremenski interval od deset dana) koja uključuje promjene cijena financijskih instrumenata i promjene deviznih tečajeva u odnosu na KM, iznosi 65.070 tisuća KM (2020: 61.117 tisuća KM), što predstavlja ekvivalent 0,40% ukupne financijske imovine (2020: 0,44% ukupne financijske imovine).

Vrijednosti VaR na dan 31. prosinca 2021. godine i na dan 31. prosinca 2020. godine izračunana je kao zbroj komponentalnih vrijednosti VaR:

- za depozite kod inozemnih banaka (devizni VaR koji proističe iz promjene deviznih tečajeva),
- za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (kamatni VaR koji proističe iz promjene tržišnih prinosa, odnosno promjene tržišne cijene dužničkih instrumenata) i
- za monetarno zlato (VaR zbog promjene eurske tržišne cijene monetarnog zlata).

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Kamatni rizik	51.622	44.722
Rizik promjene eurske cijene monetarnog zlata	13.138	16.097
Devizni rizik	310	298
Ukupno VaR	65.070	61.117

6.2.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik promjene vrijednosti devizne imovine i obveza uslijed promjene deviznog tečaja. Centralna banka je izložena deviznom riziku kroz transakcije u stranim valutama. Upravljanje deviznim rizikom sprovodi se prvenstveno kroz usklađivanje valutne strukture imovine i obveza Centralne banke, kao i postavljanjem kvantitativnih ograničenja za izloženost deviznom riziku.

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.2. Tržišni rizik (nastavak)

6.2.1. Devizni rizik (nastavak)

Upravljanje i kontrolu deviznog rizika Centralna banka osigurava strogim poštivanjem odredbi Zakona o Centralnoj banci i internim aktima Centralne banke.

Najveći dio bruto deviznih pričuva drži se u EUR, a maksimalan iznos koji se može držati u drugim konvertibilnim valutama osim EUR ne može biti veći od 50% od ukupnog iznosa nesmanjenog kapitala i pričuvi Centralne banke.

Centralna banka je imala sljedeću deviznu poziciju na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. godine:

31. prosinca 2021.					
U tisućama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	469.548	20	17	-	469.585
Depoziti kod inozemnih banaka	3.941.617	1.171	2.309	-	3.945.097
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	-	1.881	-	1.881
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.629.592	-	-	-	11.629.592
Monetarno zlato	301.987	-	-	-	301.987
Ostala financijska imovina	21	-	-	3.328	3.349
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ukupno financijska imovina	16.342.775	1.191	4.207	31.131	16.379.304
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	6.923.818	6.923.818
Depoziti banaka	-	-	-	7.219.617	7.219.617
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	1.429.596	1.429.596
Ostale financijske obveze	4.889	15	1	3.118	8.023
Ukupno financijske obveze	4.889	15	1	15.576.149	15.581.054
NETO DEVIZNA POZICIJA	16.337.886	1.176	4.206	(15.545.018)	798.250

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.2. Tržišni rizik (nastavak)

6.2.1. Devizni rizik (nastavak)

31. prosinca 2020.					
U tisućama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	142.128	18	56	-	142.202
Depoziti kod inozemnih banaka	3.821.811	1.101	9.160	-	3.832.072
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	-	879	-	879
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9.601.315	-	-	-	9.601.315
Monetarno zlato	291.561	-	-	-	291.561
Ostala financijska imovina	24	-	-	2.472	2.496
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ukupno financijska imovina	13.856.849	1.119	10.095	30.275	13.898.338
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	6.172.457	6.172.457
Depoziti banaka	-	-	-	5.901.142	5.901.142
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	897.044	897.044
Ostale financijske obveze	1.549	28	1	2.181	3.759
Ukupno financijske obveze	1.549	28	1	12.972.824	12.974.402
NETO DEVIZNA POZICIJA	13.855.300	1.091	10.094	(12.942.549)	923.936

Centralna banka nije izložena riziku promjene tečaja EUR zbog aranžmana valutnog odbora čime je KM vezana za EUR po tečaju 1 EUR = 1,95583 KM.

6.2.2. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene tržišne vrijednosti financijske imovine uslijed nepovoljnih kretanja kamatnih stopa. Kamatnim rizikom se upravlja određivanjem prihvatljive dužine trajanja oročenja i roka dospijeca financijskih instrumenata u koje se investira. Sa dužim rokom dospijeca financijskih instrumenata u koje su investirane devizne pričuve, veći je i pripadajući rizik promjene njihove tržišne vrijednosti. Maksimalan rok investiranja depozita kod inozemnih banaka je jedna godina, dok je maksimalan rok investiranja dužničkih instrumenata sa fiksnim prihodom deset godina.

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.2. Tržišni rizik (nastavak)

6.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

Centralna banka kao osnovnu mjeru izloženosti kamatnom riziku koristi modificirano trajanje dužničkih instrumenata. Modificirano trajanje je mjera osjetljivosti cijene financijskog instrumenta na promjenu kamatne stope, odnosno tržišnog prinosa dužničkog instrumenta. Modificirano trajanje se izražava kao broj godina i što je trajanje duže, veći je i kamatni rizik. Modificirano trajanje portfelja se izračunava kao ponderirani prosjek dospjeća novčanih tokova pojedinačnih financijskih instrumenata u portfelju, pri čemu je ponder sadašnja vrijednost novčanog toka. Tijekom 2021. godine modificirana duracija je skraćena i iznosi 2,19 na dan 31. prosinca 2021. godine (31. prosinca 2020. godine: 3,40) da bi se smanjio kamatni rizik i dalje poboljšala stabilnost valutnog odbora.

Sljedeće tablice prikazuju izloženost Centralne banke kamatnom riziku na datume izvještavanja, po knjigovodstvenoj vrijednosti instrumenata, kategorizirane prema kriterijumu datuma ponovnog određivanja kamatnih stopa u skladu sa ugovornim aranžmanima ili datuma dospjeća instrumenata, ovisno koji od njih ranije nastupi:

31. prosinca 2021.

U tisućama KM

	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	-	-	-	-	469.585	469.585
Depoziti kod inozemnih banaka	3.564.490	381.994	-	-	(1.387)	3.945.097
Posebna prava vučenja u MMF-u	1.881	-	-	-	-	1.881
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.739.234	8.820.388	-	-	69.970	11.629.592
Monetarno zlato	-	-	-	-	301.987	301.987
Ostala financijska imovina	-	-	-	-	3.349	3.349
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno financijska imovina	6.305.605	9.202.382	-	-	871.317	16.379.304
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	-	6.923.818	6.923.818
Depoziti banaka	5.551.424	-	-	-	1.668.193	7.219.617
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	-	1.429.596	1.429.596
Ostale financijske obveze	-	-	-	-	8.023	8.023
Ukupno financijske obveze	5.551.424	-	-	-	10.029.630	15.581.054
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	754.181	9.202.382	-	-	(9.158.313)	798.250

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.2. Tržišni rizik (nastavak)

6.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

31. prosinca 2020.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	-	-	-	-	142.202	142.202
Depoziti kod inozemnih banaka	3.254.274	579.737	-	-	(1.939)	3.832.072
Posebna prava vučenja u MMF-u	879	-	-	-	-	879
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.948.173	7.581.501	-	-	71.641	9.601.315
Monetarno zlato	-	-	-	-	291.561	291.561
Ostala financijska imovina	8	5	-	-	2.483	2.496
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno financijska imovina	5.203.334	8.161.243	-	-	533.761	13.898.338
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	-	6.172.457	6.172.457
Depoziti banaka	3.109.052	-	-	-	2.792.090	5.901.142
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	-	897.044	897.044
Ostale financijske obveze	-	-	-	-	3.759	3.759
Ukupno financijske obveze	3.109.052	-	-	-	9.865.350	12.974.402
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	2.094.282	8.161.243	-	-	(9.331.589)	923.936

6.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se odnosi na moguće poteškoće u brzom likvidiranju dijela imovine, što je moguće u situaciji u kojoj su tržišni uvjeti nepovoljni i također i kada dođe do nepoželjnog kretanja cijena.

Pod pojmom likvidne imovine definira se imovina čija konverzija u novčana sredstva podrazumijeva minimalne transakcijske troškove i čija je vrijednost najbliža tržišnoj vrijednosti.

S obzirom na obvezu garantiranja konvertibilnosti KM, dnevna likvidnost mora biti osigurana ročnom usklađenošću deviznih pričuva Centralne banke.

Okvir za likvidnost treba da uskladi prognozirane potencijalne potrebe za likvidnošću sa odgovarajućim likvidnim instrumentima. Likvidnost svakog pojedinačnog financijskog instrumenta podobnog za investiranje treba da bude razmotrena na odgovarajući način prije nego što se izvrši investiranje u taj instrument.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Analiza ročnosti

Ročnost financijskih obveza Centralne banke na datume izvještavanja prikazana je u tablicama u nastavku na osnovi preostalog ugovornog dospjeća od datuma izvještavanja.

Novčanice i kovanice u optjecaju su raspoređene u razdoblje do tri mjeseca.

31. prosinca 2021.	Do 3	Od 3	Od 1	Preko 3	Bez	
U tisućama KM	mjeseca	do 12	do 3	godine	određenog	Ukupno
		mjeseci	godine		dospjeća	
Novčanice i kovanice u optjecaju	6.923.818	-	-	-	-	6.923.818
Depoziti banaka	7.219.617	-	-	-	-	7.219.617
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	1.429.596	-	-	-	-	1.429.596
Ostale financijske obveze	8.023	-	-	-	-	8.023
UKUPNO FINACIJSKE OBVEZE	15.581.054	-	-	-	-	15.581.054

31. prosinca 2020.	Do 3	Od 3	Od 1	Preko 3	Bez	
U tisućama KM	mjeseca	do 12	do 3	godine	određenog	Ukupno
		mjeseci	godine		dospjeća	
Novčanice i kovanice u optjecaju	6.172.457	-	-	-	-	6.172.457
Depoziti banaka	5.901.142	-	-	-	-	5.901.142
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	897.044	-	-	-	-	897.044
Ostale financijske obveze	3.759	-	-	-	-	3.759
UKUPNO FINACIJSKE OBVEZE	12.974.402	-	-	-	-	12.974.402

7. GOTOVINA U STRANIM VALUTAMA

Gotovina u stranim valutama predstavlja gotovinu koja se drži u trezorima Centralne banke. Naredna tablica prikazuje stanja gotovine u stranim valutama sa analitičkim prikazom po valuti držanja:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Gotovina u stranim valutama:		
EUR	469.548	142.128
USD	20	18
GBP	17	17
CHF	-	39
UKUPNO	469.585	142.202

Tijekom 2021. godine Centralna banka je izvršila kupovinu gotovine u EUR valuti od inozemne banke u iznosu od 293.375 tisuća KM.

8. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA

Depoziti kod inozemnih banaka predstavljaju investirana sredstva deviznih pričuva Centralne banke koja se drže na računima inozemnih banaka i drugih financijskih institucija. Depoziti kod inozemnih banaka uključuju depozite po viđenju i oročene depozite.

Naredna tablica prikazuje stanja oročenih depozita i depozita po viđenju sa analitičkim prikazom po valuti držanja:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Oročeni depoziti:		
EUR	2.592.738	2.391.656
Umanjenje vrijednosti	(764)	(628)
Ukupno	2.591.974	2.391.028
Depoziti po viđenju:		
EUR	1.349.790	1.430.953
GBP	2.202	2.080
USD	1.171	1.101
CHF	109	7.089
	1.353.272	1.441.223
Umanjenje vrijednosti	(149)	(179)
Ukupno	1.353.123	1.441.044
UKUPNO	3.945.097	3.832.072

8. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA (NASTAVAK)

Tijekom 2021. godine prosječne negativne kamatne stope na oročene depozite denominirane u EUR valuti su se kretale u rasponu od 0,64% do 0,50% godišnje (2020: od 0,60% do 0,33% godišnje). Negativne kamatne stope na depozite po viđenju denominirane u EUR valuti su se kretale u rasponu od 0,90% do 0,50% godišnje (2020: od 0,75% do 0,40% godišnje).

Depoziti kod inozemnih banaka uključuju negativnu obračunanu kamatu u iznosu od 1.387 tisuća KM na dan 31. prosinca 2021. godine (2020: uključivali su negativnu obračunanu kamatu u iznosu od 1.939 tisuća KM).

Prosječna stopa negativnog efektivnog prinosa na depozite kod inozemnih banaka iznosi 0,54% za 2021. godinu (2020: prosječna stopa negativnog efektivnog prinosa je iznosila 0,50%).

Oročeni depoziti kod inozemnih banaka, analizirani prema preostaloj ugovorenoj ročnosti, dani su kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Do mjesec dana	1.055.372	1.032.703
Od jednog do dva mjeseca	457.180	253.800
Od dva do tri mjeseca	698.391	525.637
Od tri do četiri mjeseca	95.591	96.154
Od četiri do dvanaest mjeseci	286.204	483.362
Ukupno	2.592.738	2.391.656
Umanjenje vrijednosti	(764)	(628)
UKUPNO	2.591.974	2.391.028

Analiza depozita kod inozemnih banaka prema vrsti financijske institucije u kojoj su sredstva investirana dana je sljedećom tablicom:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Inozemne središnje banke	2.467.662	2.375.955
Inozemne komercijalne banke	1.477.588	1.456.514
Međunarodne financijske institucije	760	410
Ukupno	3.946.010	3.832.879
Umanjenje vrijednosti (bilješka 6.1.1.)	(913)	(807)
UKUPNO	3.945.097	3.832.072

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za depozite kod inozemnih banaka na datume izvještavanja je objavljeno u bilješki 6.1.2.

8. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA (NASTAVAK)

Depoziti kod inozemnih banaka, analizirani prema zemlji u kojoj su sredstva investirana, su prikazani sljedećom tablicom:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Slovačka		
Oročeni depoziti	1.148.980	389.486
Depoziti po viđenju	-	-
	1.148.980	389.486
Njemačka		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	914.686	1.068.666
	914.686	1.068.666
Francuska		
Oročeni depoziti	488.958	1.035.892
Depoziti po viđenju	78.200	78.200
	567.158	1.114.092
Velika Britanija		
Oročeni depoziti	504.668	486.390
Depoziti po viđenju	-	-
	504.668	486.390
Švicarska		
Oročeni depoziti	381.795	479.888
Depoziti po viđenju	760	410
	382.555	480.298
Luksemburg		
Oročeni depoziti	68.336	-
Depoziti po viđenju	300.525	234.599
	368.861	234.599
Nizozemska		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	58.650	58.650
	58.650	58.650
SAD		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	452	698
	452	698
Ukupno oročeni depoziti	2.592.737	2.391.656
Ukupno depoziti po viđenju	1.353.273	1.441.223
Umanjenje vrijednosti	(913)	(807)
UKUPNO	3.945.097	3.832.072

9. POSEBNA PRAVA VUČENJA U MMF-u

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Račun posebnih prava vučenja u MMF-u	1.881	879
Obračunana kamata	-	-
Ukupno	1.881	879
Umanjenje vrijednosti	-	-
UKUPNO	1.881	879

Promjene na osnovi posebnih prava vučenja u MMF-u u izvještajnim razdobljima su prikazane u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	Za razdoblje	
	2021.	2020.
Na dan 1. siječnja	879	230
Novčani priljevi po osnovi alociranog SDR-a	602.540	-
Ostali novčani priljevi	10.855	12.359
Novčani odljevi po osnovi konverzije alociranog SDR-a	(601.198)	-
Ostali novčani odljevi	(9.974)	(11.582)
Prihodi od kamata po računu SDR-a	4	6
Neto (gubitci) od tečajnih razlika	(1.225)	(134)
Neto efekti očekivanih kreditnih gubitaka	-	-
Na dan 31. prosinca	1.881	879

MMF je tijekom kolovoza 2021. godine doznačio sredstva Bosni i Hercegovini na osnovi alociranja SDR-a. Centralna banka je izvršila transfer sredstava na depozitni račun Ministarstva financija i trezora BiH i konverziju doznačenih sredstava u EUR valutu. U skladu sa odgovarajućom instrukcijom za raspodjelu sredstava Ministarstva financija i trezora BiH, kao vlasnika računa, Centralna banka je doznačila pripadajuće iznose na podračune entiteta BiH. Za više informacija pogledati bilješke 18 i 35.

10. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT

Svi dužnički instrumenti su klasificirani po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i predstavljaju sredstva deviznih pričuva Centralne banke koja su investirana u likvidne državne vladine obveznice zemalja Eurozone. Portfelj dužničkih instrumenata se sastoji od kratkoročnih i dugoročnih obveznica vlada sa fiksnom kamatnom stopom. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit su denominirani u EUR valuti.

Struktura ulaganja dužničkih instrumenta po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je prikazana sljedećom tablicom:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Kuponski dužnički instrumenti	7.931.557	8.522.422
Obračunana kamata na kuponske dužničke instrumente	57.320	67.513
	7.988.877	8.589.935
Diskontni dužnički instrumenti	3.628.065	1.007.252
Obračunana premija na diskontne dužničke instrumente	12.650	4.128
	3.640.715	1.011.380
UKUPNO	11.629.592	9.601.315

Na dan 31. prosinca 2021. godine rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente, priznane u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, iznose 1.786 tisuća KM (31. prosinca 2020. godine: 1.598 tisuća KM). Tijekom 2021. godine, neto povećanje po osnovi rezerviranja za očekivane kreditne gubitke, priznано u dobit ili gubitak, iznosi 330 tisuća KM (2020: neto povećanje 314 tisuća KM). Za više informacija pogledati bilješke 6.1.1 i 25.

Prosječna stopa efektivnog prinosa na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iznosi 0,12% za 2021. godinu (2020: prosječna stopa efektivnog prinosa je iznosila 0,27%).

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, analizirani prema zemlji u koju su sredstva investirana, su prikazani sljedećom tablicom:

	31. prosinca 2021.		31. prosinca 2020.	
	U tisućama KM	%	U tisućama KM	%
<i>Francuska</i>	3.986.839	34,28	3.170.119	33,02
<i>Njemačka</i>	1.799.664	15,47	1.442.399	15,02
<i>Belgija</i>	1.672.536	14,38	1.269.603	13,22
<i>Španjolska</i>	1.428.865	12,29	1.095.368	11,41
<i>Austrija</i>	902.759	7,76	716.421	7,46
<i>Nizozemska</i>	723.387	6,22	721.864	7,52
<i>Italija</i>	669.171	5,75	618.190	6,44
<i>Finska</i>	446.371	3,85	567.351	5,91
UKUPNO	11.629.592	100,00	9.601.315	100,00

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za dužničke instrumente na datume izvještavanja je objavljeno u bilješci 6.1.2.

10. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT (NASTAVAK)

Promjene po osnovi dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit tijekom izvještajnih razdoblja su prikazane u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	2021.	2020.
Na dan 1. siječnja	9.601.315	8.917.413
Kupovine tijekom godine	7.132.180	3.077.975
Prodaje tijekom godine	(1.153.402)	(316.129)
Prihodi od kamata priznani tijekom godine (bilješka 21)	33.346	37.922
Efekti negativnih kamatnih stopa priznani tijekom godine (bilješka 21)	(25.880)	(14.624)
Dospijeća dužničkih instrumenata	(3.724.978)	(2.065.454)
Dospijeća kupona	(103.406)	(117.466)
Neto nerealizirana promjena fer vrijednosti tijekom godine	(129.592)	81.673
Transakcijski troškovi	9	5
Na dan 31. prosinca	11.629.592	9.601.315

Dužnički instrumenti, analizirani po njihovom preostalom ugovorenom dospijeću, su prikazani u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Do tri mjeseca	1.114.409	422.511
Od tri do dvanaest mjeseci	4.093.847	2.382.176
Od jedne do tri godine	2.958.887	1.750.147
Preko tri godine	3.462.449	5.046.481
UKUPNO	11.629.592	9.601.315

Bez obzira na ugovorena dospijeća dužničkih instrumenata, oni se smatraju raspoloživim za osiguranje likvidnosti u bilo kojem trenutku. Diverzificiranje dužničkih instrumenata sa različitim ugovorenim dospijećem ne ograničava prodaju dužničkih instrumenata u slučaju potrebe jer se svi dužnički instrumenti drže u okviru poslovnog modela radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje.

11. MONETARNO ZLATO

Na dan 31. prosinca 2021. godine, fer vrijednost monetarnog zlata iznosi 301.987 tisuća KM, što predstavlja 96.000 unci zlata po vrijednosti od 3.146 KM po unci (31. prosinca 2020: iznosilo je 291.561 tisuću KM, što je predstavljalo 96.000 unci zlata po vrijednosti od 3.037 KM po unci). Monetarno zlato je denominirano u EUR valuti.

Efekti promjena fer vrijednosti monetarnog zlata u izvještajnim razdobljima su dani u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	2021.	2020.
Na dan 1. siječnja	291.561	254.088
Neto promjena fer vrijednosti tijekom godine	10.426	37.473
Na dan 31. prosinca	301.987	291.561

12. OSTALA IMOVINA

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Potraživanja od domaćih banaka	2.203	1.756
Žiro računi	682	411
Potraživanja od uposlenika po osnovi manjka gotovog novca	600	600
Ostala razna financijska imovina	472	347
Ukupno	3.957	3.114
Umanjenje vrijednosti	(608)	(618)
Ukupno ostala financijska imovina	3.349	2.496
Unaprijed plaćeni troškovi za proizvodnju novčanica i kovanica	11.164	7.860
Unaprijed plaćeni troškovi za administrativno poslovanje	1.194	1.073
Numizmatičke zbirke	981	986
Ostala razna nefinancijska imovina	239	256
Ukupno ostala nefinancijska imovina	13.578	10.175
UKUPNO	16.927	12.671

Kako je objašnjeno u bilješci 3.9, unaprijed plaćeni troškovi za proizvodnju novčanica i kovanica se početno priznaju kao odgođeni troškovi i naknadno se amortiziraju priznavanjem troškova tijekom razdoblja od pet godina. Za više informacija pogledati bilješku 29.

13. NEKRETNINE I OPREMA

U tisućama KM	Zemljište i zgrade	Oprema i namještaj	Vozila	Ostalo	Imovina u pripremi	Nekretnine i oprema ukupno
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2020.	44.368	24.931	1.867	1.060	4.865	77.091
Nabave	-	-	-	-	2.289	2.289
Prijenos na uporabu	-	1.845	-	21	(1.866)	-
Otpisi i otuđenja	-	(816)	(183)	-	-	(999)
Na dan 31. prosinca 2020.	44.368	25.960	1.684	1.081	5.288	78.381
Nabave	-	-	-	-	3.731	3.731
Prijenos na uporabu	5.306	3.670	-	1	(8.977)	-
Vraćeno u uporabu	-	-	64	-	-	64
Otpisi i otuđenja	-	(1.889)	(336)	(4)	-	(2.229)
Na dan 31. prosinca 2021.	49.674	27.741	1.412	1.078	42	79.947
Akumulirana amortizacija						
Na dan 1. siječnja 2020.	5.974	20.399	1.576	828	-	28.777
Trošak amortizacije	579	1.346	78	38	-	2.041
Otpisi i otuđenja	-	(815)	(182)	-	-	(997)
Na dan 31. prosinca 2020.	6.553	20.930	1.472	866	-	29.821
Trošak amortizacije	580	1.421	75	37	-	2.113
Vraćeno u uporabu	-	-	64	-	-	64
Otpisi i otuđenja	-	(1.888)	(336)	(4)	-	(2.228)
Na dan 31. prosinca 2021.	7.133	20.463	1.275	899	-	29.770
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2021.	37.815	5.030	212	215	5.288	48.560
Na dan 31. prosinca 2021.	42.541	7.278	137	179	42	50.177

Tijekom 2021. godine, Centralna banka je izvršila prijenos kupljenog zemljišta na uporabu za potrebe izgradnje nove poslovne zgrade Centralne banke za Glavnu jedinicu Sarajevo u iznosu od 5.270 tisuća KM. Nastavak izgradnje poslovnog objekta Centralne banke je privremeno zaustavljen zbog nedostavljanja potrebne dozvole od strane prodavca zemljišta uslijed čega Centralna banka ima privremenu zabranu raspolaganja kupljenim zemljištem. Centralna banka je zakonski vlasnik zemljišta i nema neizvršenih ugovornih obveza prema prodavcu zemljišta.

Izuzev navedenog, Centralna banka nije imala nikakvih drugih terećenja po osnovi svojih nekretnina i opreme na datume izvještavanja.

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

U tisućama KM	Softveri i ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Nematerijalna imovina ukupno
Nabavna vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2020.	15.510	310	15.820
Nabave	-	162	162
Prijenos na uporabu	150	(150)	-
Otpisi i otuđenja	(3)	-	(3)
Na dan 31. prosinca 2020.	15.657	322	15.979
Nabave	-	157	157
Prijenos na uporabu	479	(479)	-
Otpisi i otuđenja	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2021.	16.136	-	16.136
Akumulirana amortizacija			
Na dan 1. siječnja 2020.	14.257	-	14.257
Trošak amortizacije	491	-	491
Otpisi i otuđenja	(3)	-	(3)
Na dan 31. prosinca 2020.	14.745	-	14.745
Trošak amortizacije	408	-	408
Otpisi i otuđenja	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2021.	15.153	-	15.153
Neto knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2021.	912	322	1.234
Na dan 31. prosinca 2021.	983	-	983

15. OSTALA ULAGANJA

Struktura ostalih ulaganja je sljedeća:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
<i>Vlasnički instrumenti</i>		
Dionice BIS-a	27.803	27.803
Dionice SWIFT-a	10	10
UKUPNO	27.813	27.813

BIS banka je specijalizirana financijska institucija u vlasništvu i pod upravom 63 središnje banke širom svijeta čija je osnovna uloga da podstiče suradnju među središnjim bankama, teži da osigura monetarnu i financijsku stabilnost i posreduje u financijskim transakcijama između središnjih banaka. Dionice BIS banke su isključivo u vlasništvu središnjih banaka i monetarnih vlasti.

SWIFT je kooperativno udruženje u vlasništvu financijskih institucija koje su njegovi članovi.

Dionicama BIS-a i SWIFT-a se ne trguje.

15. OSTALA ULAGANJA (NASTAVAK)

Centralna banka posjeduje obične dionice BIS banke po nominalnoj vrijednosti od 5.000 SDR po dionici, plaćenih u iznosu od 25% njihove nominalne vrijednosti od strane bivše Jugoslavije. U skladu sa Statutom BIS-a, preostalih 75% nominalne vrijednosti dionica se uplaćuje po pozivu BIS-a od strane Centralne banke. Centralna banka ima pravo na dividendu po osnovi ovih dionica (bilješka 26).

Dionice SWIFT-a se sastoje od dvije obične dionice i njihova ukupna vrijednost je 10 tisuća KM.

Dionice BIS-a i SWIFT-a predstavljaju nekotirane vlasničke instrumente čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi i stoga se evidentiraju po trošku stjecanja.

16. NOVČANICE I KOVANICE U OPTJECAJU

Novčanice i kovanice u optjecaju se mogu analizirati na sljedeći način:

U tisućama KM

	2021.	2020.
Na dan 1. siječnja	6.172.457	5.199.916
Porast vrijednosti novčanica i kovanica u optjecaju tijekom godine	751.361	972.541
Na dan 31. prosinca	6.923.818	6.172.457

Apoenska struktura i količina novčanica i kovanica u optjecaju je prikazana u sljedećoj tablici:

		31. prosinca 2021.		31. prosinca 2020.	
		Komada	Vrijednost u tisućama KM	Komada	Vrijednost u tisućama KM
Kovanice	0,05	87.887.648	4.394	81.761.386	4.088
Kovanice	0,10	124.580.693	12.458	117.249.537	11.725
Kovanice	0,20	90.394.860	18.079	84.840.207	16.968
Kovanice	0,50	43.295.285	21.648	41.308.086	20.654
Kovanice	1	63.499.924	63.500	59.456.249	59.456
Kovanice	2	18.104.332	36.209	16.415.974	32.832
Kovanice	5	13.647.262	68.236	12.548.849	62.744
Ukupno kovanice		441.410.004	224.524	413.580.288	208.467
Novčanice	10	14.244.184	142.442	13.551.703	135.517
Novčanice	20	10.787.416	215.748	10.068.856	201.377
Novčanice	50	26.420.846	1.321.042	24.556.493	1.227.825
Novčanice	100	41.107.777	4.110.778	34.926.392	3.492.639
Novčanice	200	4.546.419	909.284	4.533.156	906.632
Ukupno novčanice		97.106.642	6.699.294	87.636.600	5.963.990
UKUPNO		538.516.646	6.923.818	501.216.888	6.172.457

17. DEPOZITI BANAKA

Struktura depozita banaka prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Depoziti domaćih komercijalnih banaka	7.218.902	5.900.698
Računi rezervi organizacijskih jedinica Centralne banke	682	411
Posebni depoziti domaćih komercijalnih banaka – blokirana sredstva	33	33
UKUPNO	7.219.617	5.901.142

Depoziti domaćih komercijalnih banaka služe za ispunjavanje politike obvezne pričuve Centralne banke, za poravnanje platnih transakcija između domaćih komercijalnih banaka međusobno, kao i za transakcije domaćih komercijalnih banaka sa Centralnom bankom. Na dan 31. prosinca 2021. godine ukupan iznos depozita domaćih komercijalnih banaka od 7.218.902 tisuće KM predstavlja depozite 23 banke (2020: iznos od 5.900.698 tisuća KM je predstavljao depozite 24 komercijalne banke). Za više informacija pogledati bilješku 37.

Depoziti domaćih komercijalnih banaka uključuju negativnu obračunanu naknadu po osnovi politike obvezne pričuve u iznosu od 2.498 tisuća KM na dan 31. prosinca 2021. godine (31. prosinca 2020: uključivali su negativnu obračunanu naknadu u iznosu od 1.302 tisuće KM).

Osnovicu za obračun obvezne pričuve domaćih komercijalnih banaka čine depoziti i pozajmljena sredstva bez obzira u kojoj valuti su sredstva izražena.

Centralna banka definira jedinstvenu stopu obvezne pričuve koju primjenjuje na osnovicu obvezne pričuve jednako za sve domaće komercijalne banke. Stopa obvezne pričuve iznosi 10% na datume izvještavanja i za izvještajna razdoblja.

Iznosi iznad obvezne pričuve su depoziti domaćih komercijalnih banaka koje one dobrovoljno drže na svojim računima rezervi. Centralna banka obračunava negativnu stopu naknade na iznose tih sredstava. Politika za obračun stope naknade na depozite domaćih komercijalnih banaka u izvještajnim razdobljima je dana u bilješci 21.

Ekonomске posljedice globalne pandemije COVID-19 dovele su do smanjene kreditne aktivnosti komercijalnih banaka što je za posljedicu imalo značajno akumuliranje sredstava iznad obveznih pričuva komercijalnih banaka na računima Centralne banke. Ova okolnost je značajno povećala monetarne obveze Centralne banke i nepovoljno utjecala kako na ostvareni financijski rezultat Centralne banke, tako i na izloženost financijske imovine Centralne banke volatilnim promjenama njihove fer vrijednosti. Za više informacija pogledati bilješku 4.

18. DEPOZITI VLADE I OSTALIH JAVNIH INSTITUCIJA

Struktura depozita Vlade i ostalih javnih institucija prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Proračunski depoziti institucija BiH	693.533	579.869
Depoziti ostalih javnih institucija	304.875	231.805
Depoziti ostalih domaćih vlada i vladinih institucija	279.323	85.047
Depozitni račun po transakcijama MMF-a	151.711	323
Depoziti-inozemni dug BiH	154	-
UKUPNO	1.429.596	897.044

Vlada i ostale javne institucije su također akumulirali i držali značajne iznose depozita na svojim računima kod Centralne banke tijekom 2021. godine. Na datum izvještavanja, Federacija BiH nije povukla svoja sredstva po osnovi doznačenih sredstava Europske komisije kao i cjelokupan iznos doznačenih sredstava po osnovi alociranja SDR-a od MMF-a. Ova okolnost na strani deponenata je dodano povećavala monetarne obveze Centralne banke. Za više informacija pogledati bilješku 4.

19. REZERVIRANJA

Rezerviranja se odnose na rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade uposlenim te rezerviranja za potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova. Na datume izvještavanja, Centralna banka nema rezerviranja po osnovi sudskih sporova.

Promjene u rezerviranjima su prikazane u sljedećim tablicama:

U tisućama KM	2021.			
	Sudski sporovi	Otpremnine uposlenim	Jubilarne nagrade	Ukupno
Na dan 1. siječnja	-	1.414	-	1.414
Oslobađanje rezerviranja		(105)	-	(105)
Povećanje u rezerviranjima		243	33	276
Ukupno priznato u dobit ili gubitak	-	138	33	171
Plaćeni iznosi	-	(179)	-	(179)
Na dan 31. prosinca	-	1.373	33	1.406

U tisućama KM	2020.			
	Sudski sporovi	Otpremnine uposlenim	Jubilarne nagrade	Ukupno
Na dan 1. siječnja	-	1.394	-	1.394
Oslobađanje rezerviranja	-	(13)	-	(13)
Povećanje u rezerviranjima	-	164	-	164
Ukupno priznato u dobit ili gubitak	-	151	-	151
Plaćeni iznosi	-	(131)	-	(131)
Na dan 31. prosinca	-	1.414	-	1.414

19. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

Sudski sporovi

Centralna banka se pojavljuje kao tužena strana u nekoliko sudskih procesa koji proizilaze iz njezina poslovanja. Na datume izvještavanja, Centralna banka osporava te tužbe i na osnovi pravnog savjeta smatra da isti neće dovesti do drugih materijalno značajnih obveza.

Preuzete obveze

Na datume izvještavanja, Centralna banka nema ugovorenih obveza koje nisu priznane.

20. OSTALE OBVEZE

Struktura ostalih obveza dana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Obračunane, a nefakturirane obveze	4.114	135
MMF-ovi računi broj 1 i 2 (bilješka 35)	2.242	1.587
Dobavljači	1.560	1.932
Depoziti Svjetske banke	89	101
Ostale razne finansijske obveze	18	4
Ukupno ostale finansijske obveze	8.023	3.759
Nefinancijske obveze po raznim osnovama	87	106
Naplaćeni i odloženi prihodi	52	54
Ukupno ostale nefinancijske obveze	139	160
UKUPNO	8.162	3.919

21. NETO KAMATNI PRIHODI

Za godinu koja je završila
31. prosinca

U tisućama KM

Kamatni prihodi po osnovi:

	2021.	2020.
Dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 10)	33.346	37.922
Efekata negativne pasivne kamatne stope na depozite domaćih komercijalnih banaka	22.218	13.789
Financijske imovine po amortiziranom trošku	4	10
Ukupno	55.568	51.721

Kamatni rashodi po osnovi:

Efekata negativnih kamatnih stopa za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 10)	(25.884)	(14.624)
Efekata negativnih kamatnih stopa za depozite kod inozemnih banaka	(19.536)	(17.573)
Ukupno	(45.420)	(32.197)

Neto kamatni prihodi

10.148   **19.524**

Ukupni kamatni i srodni prihodi i rashodi po klasama financijskih instrumenta su prikazani u sljedećoj tablici:

Za godinu koja je završila
31. prosinca

U tisućama KM

Financijska imovina po amortiziranom trošku

	2021.	2020.
Kamatni prihodi	4	10
Efekti negativnih kamatnih stopa na depozite kod inozemnih banaka	(19.536)	(17.573)
Ukupno	(19.532)	(17.563)

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Kamatni prihodi	33.346	37.922
Efekti negativnih kamatnih stopa na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(25.884)	(14.624)
Ukupno	7.462	23.298

Financijske obveze po amortiziranom trošku

Efekti negativne pasivne kamatne stope na depozite domaćih komercijalnih banaka	22.218	13.789
Kamatni rashodi	-	-
Ukupno	22.218	13.789

Neto kamatni prihodi

10.148   **19.524**

21. NETO KAMATNI PRIHODI (NASTAVAK)

Osnovicu za obračun rashoda od kamata odnosno efekata negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka generira ukupan iznos depozita domaćih komercijalnih banaka na računima rezervi tijekom desetodnevnog obračunskog razdoblja, koji se sastoji od iznosa sredstava obvezne pričuve i iznosa sredstava iznad obvezne pričuve.

Do 31. svibnja 2021. godine, Centralna banka nije primjenjivala stopu naknade na iznos sredstava obvezne pričuve, dok se na iznos sredstava iznad obvezne pričuve primijenjivala stopa naknade koja je vezana za kamatnu stopu na stalno raspoloživu mogućnost deponiranja kod Europske središnje banke.

Od 1. lipnja 2021. godine, a u sklopu projekta uvođenja novog okvira obvezne pričuve, Centralna banka je počela obračunavati naknadu na iznos sredstava obvezne pričuve po osnovi osnovice u stranim valutama i osnovice u domaćoj valuti s valutnom klauzulom. Naknada se obračunava i na iznos sredstava iznad obvezne pričuve. Na iznos sredstava obvezne pričuve po osnovi osnovice u domaćoj valuti Centralna banka ne obračunava naknadu.

Stopa naknade koju Centralna banka primjenjuje na iznos sredstava obvezne pričuve i iznos sredstava iznad obvezne pričuve vezana je za iznos kamatne stope na stalno raspoloživu mogućnost deponiranja kod Europske središnje banke. U slučaju obračuna naknade na iznos sredstava obvezne pričuve, kamatna stopa se dodano umanjuje za 10 baznih poena.

Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka su rezultat negativne kamatne stope na iznos sredstava obvezne pričuve po osnovi osnovice u stranim valutama, osnovice u domaćoj valuti s valutnom klauzulom i sredstava iznad obvezne pričuve. Negativna kamatna stopa na stalno raspoloživu mogućnost deponiranja kod Europske središnje banke u izvještajnim razdobljima iznosi 0,50%. Tijekom izvještajnih razdoblja negativne stope naknada Centralne banke iznose:

Osnovica za obračun naknade	Razdoblje	Stopa naknade Centralne banke
2021.		
Sredstva obvezne pričuve		
<i>Osnovica u domaćoj valuti</i>	1.1 – 31.12.	0,00%
<i>Osnovica u stranim valutama</i>	1.1. – 31.5.	0,00%
<i>Osnovica u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom</i>	1.1. – 31.5.	0,00%
<i>Osnovica u stranim valutama</i>	1.6. – 31.12.	(0,60)%
<i>Osnovica u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom</i>	1.6. – 31.12.	(0,60)%
Sredstva iznad obvezne pričuve	1.1. – 31.12.	(0,50)%
2020.		
Sredstva obvezne pričuve		
<i>Osnovica u domaćoj valuti</i>	1.1. – 31.12.	(0,00)%
<i>Osnovica u stranim valutama</i>	1.1. – 31.12.	(0,00)%
<i>Osnovica u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom</i>	1.1. – 31.12.	(0,00)%
Sredstva iznad obvezne pričuve	1.1. – 31.12.	(0,50)%

21. NETO KAMATNI PRIHODI (NASTAVAK)

Naredna tablica daje prikaz prosječnog stanja računa rezervi domaćih komercijalnih banaka, izračunanog za zadnje desetodnevno razdoblje u odnosu na datume izvještavanja:

U tisućama KM

	21.12. - 31.12.2021.	21.12. - 31.12.2020.
Obvezna pričuva	2.989.873	2.727.364
Sredstva iznad obvezne pričuve	4.097.112	3.038.133
UKUPNO	7.086.985	5.765.497

Visine stopa naknada koje Centralna banka primjenjuje po pitanju instrumenta obvezne pričuve su određene isključivo za pokriće njezinih oportunitetnih troškova koji nastaju po osnovi držanja deponiranih sredstava domaćih komercijalnih banaka i u svrhu jačanja domaće valute. Više informacija vezano za politiku obvezne pričuve Centralne banke objavljeno je u bilješci 17.

Efekte negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka uključuju prihode po osnovi sredstava iznad obveznih pričuva u iznosu od 17.422 tisuće KM i prihode po osnovi sredstava na obvezne pričuve u iznosu od 4.796 tisuća KM za 2021. godinu (2020.: 13.789 tisuća KM po osnovi sredstava iznad obveznih pričuva).

Efekte negativnih kamatnih stopa od kamatonosne financijske imovine su rezultat negativnih kamatnih stopa i prinosa obračunanih na depozite kod inozemnih banaka i dužničke instrumente, a koje se, u skladu s aktualnim tržišnim uvjetima i dozvoljenim zakonskim zahtjevima za investiranje deviznih pričuva Centralne banke, nisu mogle izbjeći. Za više informacija pogledati bilješke 8 i 10.

Efekte negativnih kamatnih stopa na depozite kod inozemnih banaka uključuju iznos od 15.815 tisuća KM na oročene depozite i iznos od 3.721 tisuću KM na depozite po viđenju (2020.: uključivali su iznos od 12.605 tisuća KM na oročene depozite i iznos od 4.968 tisuća KM na depozite po viđenju).

22. NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
U tisućama KM	2021.	2020.
Prihodi od naknada i provizija po osnovi:		
usluga za domaće banke	18.759	16.765
usluga za Vladu i druge nebankarske komitente	2.211	1.296
Ukupno	20.970	18.061
Rashodi od naknada i provizija po osnovi:		
čuvanja i ostalih rashoda za dužničke instrumente	(777)	(649)
transakcija sa bankama u inozemstvu	(29)	(34)
ostalih rashoda od naknada i provizija	(7)	(6)
Ukupno	(813)	(689)
Neto prihodi od naknada i provizija	20.157	17.372

22. NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (NASTAVAK)

Centralna banka obračunava prihode od naknada i provizija prema utvrđenim tarifama za svoje usluge (bilješka 3.9). Tijekom 2021. godine, Centralna banka je revidirala tarife po osnovi usluga koje pruža i donijela nove tarife sa primjenom od 1. svibnja 2021. godine. Prihodi od naknada i provizija za domaće banke se dominantno generiraju po osnovi transakcija u sustavu bruto poravnanja u realnom vremenu i u žiro kliring sustavu. Više informacija o funkcioniranju platnih sustava je objavljeno u bilješki 36.

23. NETO REALIZIRANI DOBICI OD PRODAJE DUŽNIČKIH INSTRUMENATA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2021.	2020.
Realizirani dobiti	6.476	1.578
Realizirani gubitci	(1.527)	-
UKUPNO	4.949	1.578

Odgovarajući iznosi realiziranih dobitaka po osnovi otpuštanja rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente su prikazani u bilješki 6.1.1.

24. NETO (GUBITCI) OD TEČAJNIH RAZLIKA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2021.	2020.
Neto nerealizirani (gubitci) od tečajnih razlika	(670)	(328)
Neto realizirani dobiti od tečajnih razlika	184	144
UKUPNO	(486)	(184)

25. NETO UMANJENJE VRIJEDNOSTI NA FINACIJSKU IMOVINU

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2021.	2020.
Neto (povećanje) / otpuštanje po osnovi umanjenja vrijednosti na depozite kod inozemnih banaka	(106)	(83)
Neto (povećanje) / otpuštanje po osnovi umanjenja vrijednosti na posebna prava vučenja u MMF-u	-	-
Neto (povećanje) / otpuštanje po osnovi rezerviranja za očekivane kreditne gubitke na dužničke instrumente	(330)	(314)
Neto (povećanje) / otpuštanje po osnovi umanjenja vrijednosti na ostalu financijsku imovinu	10	(13)
UKUPNO	(426)	(410)

Više informacija o iznosima ukupnih povećanja i otpuštanja po osnovi očekivanih kreditnih gubitaka u izvještajnim razdobljima je objavljeno u bilješci 6.1.1.

26. OSTALI PRIHODI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2021.	2020.
Prihod od dividende	1.297	-
Prihodi od prodaje stalnih sredstava	57	-
Prihodi po osnovi sudjelovanja u međunarodnim projektima	29	31
Prihodi od donacija	6	50
Neto efekti usklađivanja vrijednosti numizmatičkih zbirki	4	147
Ostali prihodi	9	17
UKUPNO	1.402	245

Tijekom 2021. godine Centralna banka je primila dividendu po osnovi dionica BIS-a u iznosu od 1.297 tisuća KM. Iznos utvrđene dividende se sastoji od redovite dividende i dodatka na dividendu po dionici (2020. godina: Centralna banka nije primila dividendu po osnovi dionica BIS-a zbog odluke BIS-a da cjelokupan godišnji profit transferira na odgovarajuće pozicije rezervi). Za više informacija pogledati bilješku 15.

27. TROŠKOVI OSOBLJA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2021.	2020.
Plaće	10.678	9.990
Doprinosi i druge naknade na plaće	6.090	5.679
Ostala primanja uposlenih	2.089	2.093
Doprinosi i druge naknade na ostala primanja uposlenih	641	665
Neto povećanje u rezerviranjima za otpremnine uposlenim (bilješka 19)	171	151
UKUPNO	19.669	18.578

Troškovi uposlenih uključuju 3.756 tisuća KM (2020: 3.544 tisuće KM) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih javnim zavodima za mirovinsko osiguranje u BiH. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plaće.

Ostala primanja uposlenih uglavnom čine troškovi po osnovi naknada za topli obrok, prijevoz i regres.

Prosječan broj uposlenih iznosi 368 za 2021. godinu (2020: 366).

28. ADMINISTRATIVNI I OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2021.	2020.
Troškovi održavanja platnih sustava	1.713	1.613
Režijski troškovi	957	952
Troškovi IT infrastrukture	878	781
Troškovi pristupa službenim servisima	622	687
Troškovi održavanja dugotrajne imovine	470	643
Ostali administrativni i operativni troškovi	1.874	1.576
UKUPNO	6.514	6.252

29. TROŠKOVI PROIZVODNJE NOVČANICA I KOVANICA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2021.	2020.
Troškovi proizvodnje i dizajna novčanica	2.767	2.180
Troškovi proizvodnje i dizajna kovanica	1.376	675
UKUPNO	4.143	2.855

30. RASPODJELA GODIŠNJE NETO DOBITI

Raspodjela neto dobiti Centralne banke vrši se suglasno Zakonu o Centralnoj banci.

Odredbama Zakona o Centralnoj banci definirani su kriterijumi raspodjele neto dobiti, po kojima Centralna banka usmjerava 60% tekuće dobiti na račun institucije zadužene za proračun BiH, ukoliko zadovolji kriterijum da iznos početnog kapitala i generalnih pričuva (zadržane dobiti) bude jednak 5,00% ukupnog iznosa monetarne pasive.

Ovaj odnos, prije raspodjele dobiti u 2021. godini iznosio je 3,66% (2020: 4,34%). U skladu sa odlukom Upravnog vijeća, cijeli iznos neto dobiti za 2021. godinu u iznosu od 2.897 tisuća KM je alociran u generalne pričuve (zadržanu dobit) Centralne banke (2020: ukupna neto dobit za 2020. godinu u iznosu od 7.908 tisuća KM je bila alocirana u generalne pričuve (zadržanu dobit) Centralne banke).

2021.

Prije raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva	15.573.031
Početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit)	570.203
Odnos - početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	3,66%

Raspodjela dobiti

	(u tisućama KM)
Neto dobit prije raspodjele	2.897
Raspodjela dobiti u generalne pričuve (zadržanu dobit)	2.897

Nakon raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva	15.573.031
Početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit)	573.100
Odnos - početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	3,68%

2020.

Prije raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva	12.970.643
Početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit)	562.295
Odnos - početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	4,34%

Raspodjela dobiti

	(u tisućama KM)
Neto dobit prije raspodjele	7.908
Raspodjela dobiti u generalne pričuve (zadržanu dobit)	7.908

Nakon raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva	12.970.643
Početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit)	570.203
Odnos - početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	4,40%

31. KAPITAL

Struktura kapitala je prikazana u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Početni kapital	25.000	25.000
Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	158.914	293.125
Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	98.129	87.703
Ostale pričuve	31.300	31.300
Generalne pričuve (zadržana dobit)	548.100	545.203
UKUPNO	861.443	982.331

Početni kapital

Početni kapital predstavlja nominalni kapital koji je prema Zakonu o Centralnoj banci uplaćen 12. lipnja 1998. godine.

Rezerve fer vrijednosti

Rezerve fer vrijednosti se odnose na:

- Rezerve fer vrijednosti za dužničke instrumente i monetarno zlato i predstavljaju kumulirane nerealizirane dobitke i gubitke koji nastaju zbog promjena tržišne vrijednosti ovih finansijskih instrumenata tijekom njihovog držanja. Ovi dobitci i gubitci nisu raspoloživi za bilo koju raspodjelu.
- Rezervacije za očekivane kreditne gubitke i odnose se na dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Za više informacija pogledati bilješku 6.1.1.

Ostale pričuve

Ostale pričuve se odnose na:

- Pričuve od donacija u iznosu od 3.497 tisuća KM po osnovi novčanih donacija primljenih od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 12. lipnja 1998. godine. Status ovih pričuva je reguliran Odlukom Upravnog vijeća Centralne banke uz odobrenje Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Pravo raspolaganja pričuvama od donacija je u nadležnosti Upravnog vijeća Centralne banke.
- Sredstva primljena u skladu sa Sporazumom o sukcesiji bivše Jugoslavije u iznosu od 27.803 tisuće KM i odnose se na dionice BIS-a (pogledati bilješku 15).

Generalne pričuve (zadržana dobit)

Generalne pričuve (zadržana dobit) čini akumulirana nedistribuirana dobit Centralne banke od početka njezina rada, 11. kolovoza 1997. godine. Status generalnih pričuva (zadržane dobiti) je u nadležnosti Upravnog vijeća Centralne banke. Generalne pričuve (zadržana dobit) se primarno koriste za alociranje neto profita ili gubitka Centralne banke, kako je propisano Zakonom o Centralnoj banci.

32. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Za potrebe Izvješća o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Devizni depoziti sa rokom dospijeća do tri mjeseca ili kraće, od datuma stjecanja	2.162.164	1.325.647
Devizni depoziti po viđenju	1.353.272	1.441.223
Gotovina u stranim valutama	469.585	142.202
Posebna prava vučenja u MMF-u	1.881	879
Žiro računi	682	411
Ukupno	3.987.584	2.910.362
Umanjenje vrijednosti	(858)	(674)
UKUPNO	3.986.726	2.909.688

Promjene u očekivanim kreditnim gubitcima na novac i novčane ekvivalente su dani u nastavku:

U tisućama KM	2021.	2020.
Na dan 1. siječnja	674	629
Devizni depoziti sa rokom dospijeća do tri mjeseca ili kraće, od datuma stjecanja	214	95
Devizni depoziti po viđenju	(30)	(50)
Gotovina u stranim valutama	-	-
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	-
Žiro računi	-	-
Na dan 31. prosinca	858	674

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA

Centralna banka u okviru svog redovitog poslovanja stupa u transakcije sa povezanim osobama. Imajući u vidu da je Centralna banka osnovana aktom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a da je početni kapital uplaćen od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, transakcije koje se odvijaju u okviru redovitih operacija Centralne banke sa državom i državnim institucijama predstavljaju transakcije sa povezanim osobama. U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka djeluje kao agent države BiH i drugih državnih institucija. Centralna banka prima depozite od države BiH i drugih državnih institucija i djeluje striktno u ime i po nalogu deponenta.

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA (NASTAVAK)

Transakcije sa državom i državnim institucijama prikazane su u slijedećim tablicama:

U tisućama KM

Na dan

31. prosinca 2021. godine

	Ministarstvo financija i trezora BiH	Agencija za osiguranje depozita BiH	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	Ukupno
IMOVINA				
Ostala imovina	62	31	23	116
UKUPNO	62	31	23	116
OBVEZE				
Depoziti deponenata	917.836	287.313	163.300	1.368.449
Ostale obveze	-	-	1	1
UKUPNO	917.836	287.313	163.301	1.368.450

Za godinu koji završava

31. prosinca 2021.

PRIHODI

Prihodi od naknada i provizija	393	183	140	716
UKUPNO	393	183	140	716

U tisućama KM

Na dan

31. prosinca 2020. godine

	Ministarstvo financija i trezora BiH	Agencija za osiguranje depozita BiH	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	Ukupno
IMOVINA				
Ostala imovina	25	1	1	27
UKUPNO	25	1	1	27
OBVEZE				
Depoziti deponenata	527.159	214.696	122.622	864.477
UKUPNO	527.159	214.696	122.622	864.477

Za godinu koji završava

31. prosinca 2020.

PRIHODI

Prihodi od naknada i provizija	35	12	4	51
UKUPNO	35	12	4	51

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA (NASTAVAK)

U obavljanju funkcija bankara, depozitara i fiskalnog agenta propisanih Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka također vodi odgovarajuće računovodstvene evidencije i izvršava transakcije za državu i državne institucije koje se vode u poslovnim knjigama Centralne banke izvanbilančno. Više informacija o ovim izvanbilančnim evidencijama prikazano je u bilješkama 34 i 35.

Naknade ključnim članovima upravljačke strukture

Centralna banka smatra da ima izravan odnos povezanih osoba sa članovima ključnog rukovodstva, bliskim članovima obitelji članova ključnog rukovodstva i društvima pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim utjecajem članova ključnog rukovodstva i bliskih članova njihovih obitelji.

Ukupne naknade članovima ključnog rukovodstva u 2021. godini iznosile su 918 tisuća KM, od čega se 574 tisuće KM odnosilo na plaće i ostale naknade, a 344 tisuće KM na poreze i doprinose (u 2020. godini ukupan iznos od 889 tisuća KM odnosio se na plaće i ostale naknade u iznosu od 556 tisuća KM, a 333 tisuće KM na poreze i doprinose).

34. IZVANBILANČNI DEPOZITI

Centralna banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada BiH i inozemnih vlada i financijskih organizacija. Kako ovi računi nisu niti imovina niti obveze Centralne banke, oni nisu uključeni u izvješće o financijskom položaju Centralne banke.

Također, izvanbilančni depoziti sadrže devizne račune državnih institucija i agencija, kao i komercijalnih banaka, za koje Centralna banka djeluje kao agent.

Izvanbilančni depoziti se sastoje od:

U tisućama KM	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Depoziti USAID-a	-	2.497
Depoziti nerezidenata	-	2.497
Depoziti Vijeća ministara BiH:	8.805	8.556
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH na osnovi sukcesije</i>	44	41
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH koji se odnose na servisiranje inozemnog duga BiH</i>	6.923	6.738
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH koji se odnose na proračun institucija BiH</i>	1.567	1.528
<i>Ostali depoziti Vijeća ministara BiH</i>	271	249
Depoziti ostalih rezidenata:	7.700	13.459
<i>Depoziti – mirovine iz Njemačke</i>	72	-
<i>Depozitni računi banaka</i>	7.628	13.459
Depoziti rezidenata	16.505	22.015
Račun za gotovinu - Agencija za osiguranje depozita BiH	40.910	73.684
Ukupno - državne javne institucije	40.910	73.684
UKUPNO	57.415	98.196

Ministarstvo financija i trezora BiH je institucija koja djeluje u ime Vijeća ministara BiH i države u upravljanju i koordiniranju depozitima kako je prikazano u tablici. Na dan 31. prosinca 2021. godine ova sredstva ukupno iznose 8.805 tisuća KM (2020: 11.053 tisuće KM).

34. IZVANBILANČNI DEPOZITI (NASTAVAK)

Depoziti USAID-a

Na osnovi Ugovora o finansijskoj pomoći između Bosne i Hercegovine i Sjedinjenih Američkih Država za financiranje rekonstrukcije, otvoreni su posebni kamatonosni računi. Centralna banka za navedene račune ne obračunava kamate i provizije.

Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire

Centralna banka je omogućila Agenciji za osiguranje depozita BiH da investira u vrijednosne papire otvarajući račune (gotovinski račun i račun za čuvanje vrijednosnih papira) koji glase na Centralnu banku i Agenciju za osiguranje depozita BiH. Sve transakcije na ovim računima odvijaju se između Agencije za osiguranje depozita BiH i njezinog Asset Managera. Centralna banka za navedene račune ne obračunava kamate.

35. ČLANSTVO BIH U MMF-u

U skladu sa potpisanim sporazumima između BiH i MMF-a, Centralna banka je određena za fiskalnog agenta i depozitara za članstvo BiH u MMF-u. Uloga Centralne banke kao fiskalnog agenta je specifična zbog aranžmana valutnog odbora. Obavljajući funkciju fiskalnog agenta u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci i Zakonom o zaduživanju, dugu i garancijama Bosne i Hercegovine, Centralna banka ni na koji način nije obvezna plaćati bilo koji dug BiH niti joj se može pripisati plaćanje takvog duga niti se njezine devizne pričuve na bilo koji način mogu smatrati garancijom za plaćanje takvog duga. Centralna banka djeluje u ime Bosne i Hercegovine u njezinim odnosima sa MMF-om, ali nema nikakvu odgovornost za sredstva i obveze vezane uz članstvo.

Centralna banka drži račun posebnih prava vučenja u MMF-u, MMF-ov račun broj 1 i MMF-ov račun broj 2 u izvješću o finansijskom položaju. Centralna banka također osigurava usluge čuvanja vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine izdanih za pokriće članstva u MMF-u i za reotkup obveza, a koji su evidentirani u izvanbilančnoj evidenciji.

Posebna prava vučenja u MMF-u su sredstva po viđenju denominirana u SDR-u na računu otvorenom kod MMF-a za Bosnu i Hercegovinu. Centralna banka drži posebna prava vučenja kao dio svoje funkcije upravljanja deviznim pričuvama. Ova sredstva su kamatonosna za Centralnu banku.

MMF-ov račun broj 1 je račun MMF-a u Centralnoj banci koji se koristi za transakcije sa MMF-om vezane za korištenje i otplatu MMF-ovih kredita. MMF-ov račun broj 2 je račun MMF-a u Centralnoj banci koji koristi MMF za račune i administrativne isplate u KM na teritoriji Bosne i Hercegovine. Ovi računi su dio obveza Centralne banke i iskazani su u KM.

Kvota je specifična vrsta imovine koja predstavlja uplatu za članstvo BiH u MMF-u i koja je denominirana u SDR-u. Kvota predstavlja glasačko pravo BiH u MMF-u, ograničenja za pristup finansijskim izvorima MMF-a i udio BiH u alociranju SDR-a, koja su obračunska jedinica MMF-a.

Vrijednosne papire izdaje Ministarstvo financija i trezora BiH i one se zamjenjuju za KM. Ovi vrijednosni papiri su unovčivi na zahtjev MMF-a.

Alociranje SDR-a je također kamatonosno. Ministarstvo financija i trezora BiH plaća kamatu na alociranje posebnih prava vučenja.

Račun vrijednosnih papira, MMF-ov račun broj 1 i MMF-ov račun broj 2 predmetom su valutnog usklađivanja uvijek kada se valuta koristi u finansijskim transakcijama između MMF-a i BiH. Najmanje jednom godišnje, na kraju MMF-ove finansijske godine (30. travnja), sva držanja valuta u MMF-u se ponovo vrednuju po važećem tečaju SDR-a. Ova vrijednosna prilagođavanja uključena su u prikazanim stanjima računa.

35. ČLANSTVO BIH U MMF-u (NASTAVAK)

Centralna banka koristi neto metodu u prikazivanju finansijske pozicije BiH u MMF-u, kako je prikazano narednom tablicom:

U tisućama KM

	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Kvota	641.864	614.046
Posebna prava vučenja u MMF-u	1.881	879
UKUPNO IMOVINA	643.745	614.925
MMF-ov račun br. 1	1.605	1.535
MMF-ov račun br. 2	637	52
Vrijednosni papiri	1.562.617	1.520.009
Alociranje SDR	1.004.591	372.517
Obračunana kamata na alocirani SDR	92	65
Računi plativih troškova	1.627	1.670
UKUPNO OBVEZE	2.571.169	1.895.848
NETO POZICIJA BIH U MMF-u	1.927.424	1.280.923

Kvota BiH u MMF-u iznosi 265.200 tisuća SDR na datume izvještavanja. Kvota ne donosi kamatu.

23. kolovoza 2021. godine Centralna banka je primila sredstva u ime BiH po osnovi alociranja SDR-a od MMF-a u iznosu od 602.540 tisuća KM. Ova sredstva su namijenjena kao pomoć u ublažavanju ekonomskih posljedica uzrokovanih globalnom pandemijom COVID – 19 u BiH. Doznačena sredstva su osnovni razlog povećanja neto pozicije BiH u MMF-u. Alociranje SDR-a nije klasični kreditni aranžman BiH sa MMF-om.

36. DOMAĆI PLATNI SUSTAV I SUSTAV ZA PORAVNANJA

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka je uspostavila sustave preko kojih se obavljaju međubankarska plaćanja u KM u BiH.

Sustavi međubankarskog kliringa i poravnanja su od siječnja 2001. godine organizirani kroz dva platna sustava čiji je vlasnik i kojima upravlja Centralna banka. To su: sustav bruto poravnanja u realnom vremenu („BPRV“) i žirokliring sustav („ŽK“).

BPRV sustav je sustav preko kojeg se vrši poravnanje platnih naloga u realnom vremenu, a preko računa za poravnanje koje sudionici imaju otvorene kod Centralne banke. Sudionici u sustavu su banke koje imaju odobrenje za obavljanje poslova platnog prometa i Centralna banka. Poravnanje se smatra konačnim i neopozivim u trenutku kada je račun za poravnanje banke nalogodavca zadužen, te za isti iznos odobren račun za poravnanje banke primaoca u BPRV. Kroz sustav se izvršavaju transakcije iznad 10 tisuća KM, a za niže iznose je opcionalno korištenje.

ŽK sustav je sustav međubankarskog kliringa (bilateralni i multilateralni) za transakcije u iznosu manjem ili jednakom 10 tisuća KM. Poravnanje neto pozicija sudionika ŽK sustava se vrši preko računa za poravnanje u BPRV, kao i poravnanje transakcija pravnih osoba koji su u funkciji obračunskih agenata kao što su npr. operatori kartičnog poslovanja. Sudionici u sustavu su banke koje imaju odobrenje za obavljanje poslova platnog prometa, a koje su sudionici u sustavu BPRV, kao i Centralna banka.

Sustav je usklađen sa standardom SEPA-e, tj. ISO 20022. Kliring platnih naloga svih sudionika ŽK sustava izvršava se utvrđivanjem neto pozicije svakog pojedinačnog sudionika kao rezultat obračuna svih potraživanja i dugovanja sudionika za svaki klirinški ciklus.

Kreditni rizik

Svaki sudionik platnih sustava je dužan imati osigurana sredstva na računu za poravnanje prije poravnanja platnih naloga u BPRV.

U skladu sa ulogom Centralne banke, a kako je definirano Zakonom o Centralnoj banci, Centralnoj banci nije dozvoljeno kreditirati sudionike BPRV i ŽK sustava s ciljem osiguranja likvidnosti u sustavu na bilo koji način.

Operativni rizik

U cilju minimiziranja operativnog rizika nesmetanog funkcioniranja platnih sustava, izdana su Operativna pravila za BPRV i ŽK sustave, kao prateće Odluke koje određuju minimalne standarde sigurnosti za funkcioniranje sustava.

Važeći sigurnosni ciljevi, politike i procedure imaju svrhu da osiguraju sigurnosne mjere i obilježja. Sustavi i mreže funkcioniraju u skladu sa uspostavljenim ciljevima i politikama. Sigurnosni ciljevi i politike se periodično pregledavaju. Od svakog sudionika se također zahtijeva da posjeduje određene sigurnosne mjere i kontrole za izvršavanje plaćanja.

36. DOMAĆI PLATNI SUSTAV I SUSTAV ZA PORAVNANJA (NASTAVAK)

Centralna banka je definirala sljedeće procedure za poravnanja u slučaju nepredviđenih situacija:

- **Planovi i mjere za nepredviđene situacije:** u slučaju prekida u redovitom funkcioniranju platnog sustava i sustava za poravnanje ili nekog drugog nepredviđenog događaja, Centralna banka je definirala mjere za nepredviđene situacije kako bi osigurala kontinuitet u funkcioniranju pouzdanih, ispravnih i zakonitih platnih transakcija u platnom sustavu i sustavu za poravnanje.
- **Rezervni sustav na primarnoj lokaciji i DR lokacija:** Centralna banka je osim primarne lokacije za platne sustave, na kojoj postoje redundantni sustavi (u slučaju pada jednog, prelazi se na drugi sustav na primarnoj lokaciji), uspostavila i funkcionalan DR (Disaster Recovery) sustav na lokaciji Glavne banke u Banjoj Luci.

Tijekom globalne pandemije COVID-19, Centralna banka je uspješno odgovorila na sve zadatke kada je u pitanju stabilno funkcioniranje sustava. Sve transakcije izvršene su tijekom radnog vremena sustava.

Nadgledanje i razvoj platnih sustava

Centralna banka je u 2021. godini operacionalizirala funkciju nadgledanja i razvoja platnih sustava. Nadgledanje podrazumijeva aktivnosti monitoringa platnih sustava, procjenu usklađenosti sa Principima za infrastrukture financijskih tržišta („PIFT“) koje je donio komitet CPMI-IOSCO (eng. Committee on Payments and Market Infrastructures - The International Organization of Securities Commissions) pri BIS banci, te razvojnu funkciju platnih sustava. Aktivnostima procjene usklađenosti sa PIFT, te monitoringom sustava, se podstiče sigurnost i efikasnost funkcioniranja platnih sustava i nesmetano obavljanje međubankarskog platnog prometa u BiH, te na taj način Centralna banka izravno potpomaže održavanje financijske stabilnosti u BiH. Kroz razvojnu funkciju, Centralna banka aktivno sudjeluje u pripremnim i fazama implementiranja koje se odnose na inovacije u platnim sustavima i analizira njihov utjecaj na ekonomiju BiH, te utjecaj na ciljeve javne politike sigurnih i efikasnih platnih sustava.

37. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Upravno vijeće Centralne banke je imenovalo članove Revizorskog komiteta Centralne banke i člana Uprave Centralne banke, sa počecima mandatnih razdoblja kako slijedi:

Revizorski komitet

dr. Elvir Čizmić	predsjedatelj (od 1. siječnja 2022. godine)
dr. Dijana Ćavar	član (od 1. siječnja 2022. godine)
dr. Vasilj Žarković	član (od 1. ožujka 2022. godine)

Revizorski komitet Centralne banke je izvršio pregled ovih financijskih izvješća prije njihovog odobrenja od strane Upravnog vijeća i obavio potrebnu komunikaciju sa neovisnim revizorima Centralne banke.

Uprava

mr. Marko Vidaković	viceguverner (od 1. marta 2022. godine)
---------------------	---

Predsjedništvo BiH nije izvršilo imenovanje novog saziva Upravnog vijeća Centralne banke do datuma odobrenja ovih financijskih izvješća.

37. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA IZVJEŠTAVANJA (NASTAVAK)

Od 1. siječnja 2021. godine Centralna banka je počela primjenjivati novu negativnu stopu naknade na iznos sredstva iznad obveznih pričuva komercijalnih banaka koja iznosi 0,75%. Ova promjena je izvršena u svrhu jačanja valutnog odbora i kao podsticaj komercijalnim bankama da aktivnije iskoriste značajne iznose sredstava iznad obveznih pričuva koje drže na računima kod Centralne banke u razvoj gospodarskog sustava Bosne i Hercegovine.

U razdoblju između 31. prosinca 2021. godine i datuma odobrenja ovih financijskih izvješća došlo je do restrukturiranja dvije komercijalne banke koje su bile u krajnjem vlasništvu Ruske Federacije. Postupak restrukturiranja je iniciran uvođenjem sankcija bankama u ruskom vlasništvu od strane Europske unije i SAD.

Eskaliranje sukoba u Ukrajini tijekom veljače 2022. godine predstavlja novi izvor neizvjesnosti kojem poslovanje Centralne banke može biti izloženo tijekom 2022. godine. Potencijalni negativni efekti se kontinuirano sagledavaju, ali još uvijek nije moguće kvantificirati njihove posljedice na financijski položaj i poslovanje Centralne banke.

Osim gore navedenog, u razdoblju između 31. prosinca 2021. godine i datuma odobrenja ovih financijskih izvješća nije bilo događaja koji bi zahtijevali usklađivanje ili koji su značajni, ali ne zahtijevaju usklađivanje.